

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

PRIPRAVA ZA BLIŽNJI SESTANEK MED SINDIKATI IN VLADO

Sindikalna federacija za novo politiko cen, investicij in mehanizma razvoja

Istočasna sindikalna zasedanja v Milanu, Rimu in Neaplju - V torek končni sklep o pokojninah, sredi tedna pa bo seja vlade - Soglasnost stališč ekonomistov KPI in leve sredine o reševanju gospodarske krize

RIM, 4. — Danes se je nadaljeval sestanek strokovnjakov štirih strank leve sredine o zvišanju minimalnih pokojnin. Ob zaključku je ministrstvo za delo izdalo uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da so se dogovorili, da bi bilo prav izdati en sam zakonski ukrep, ki bo vseboval norme o gospodarskih izboljšanjih in normativne predpise. Dokončni sestanek pa bo v torek, 8. januarja ob 18. uri.

Strokovnjaki štirih strank so se sestali dopoldne in popoldne in tudi danes je bil govor samo o načinu pobiranja socialnih dajatev. Ni namreč več razprav o ekonomski plači vprašanja in zakonski predlog, ki ga je pripravil minister Bertoldi, vsebuje določila sporazuma med vlado in sindikati. Na tej osnovi bodo za odvisne delavce zvišali minimalne pokojnine na 42.950 lir mesečno (do sedaj so delavci do 65. leta starosti prejimali 31.650 lir, starejši pa 33.750 lir), avtonomni delavci bodo prejeli 34.800 lir (do sedaj 25.300), socialne pokojnine za državljane starejše od 65 let pa bodo znašale 25.850 lir (19.000 lir).

Do končnega sklepa bo torej prišlo v torek, ko se predvideva, da se bodo predstavniki vseh štirih vladnih strank dogovorili o enotnem zakonskem predlogu, o katerem bo nato razpravljali v sredo ali četrtek ministri sveta.

Sindikalna organizacija CGIL je v zvezi z možnostjo nekaterih sprememb kriterijev za izplačevanje invalidnih pokojnin izdala sporočilo, v katerem pravi, da so sindikati zelo zaskrbljeni. Kakršno koli oslabilenja določil, ki jih predvideva sporazum med vlado in sindikati ni upravičen. V tej zvezi nato sindikalna organizacija CGIL navaja celo vrsto konkretnih zahtev. Predstavniki CGIL Macario pa je izrazil zaskrbljenost zaradi težav, do katerih je prišlo pri izdelavi skupnega stališča vladnih strank. Dejal je, da se za sedaj še ne more reči, da manjka dobra politična volja, vendar pa prav gotovo obstaja nevarnost, da bo lahko prišlo do ponovnih zavlačenj.

Vsrednjava federacija CGIL, CISL in UIL je danes priredila istočasno sindikalno ali na najvažnejših politično - gospodarskih in socialnih vprašanjih tudi v zvezi s težavami zaradi energetske krize. Zasedanja so sklicali, da se dogovore o smericah, ki jih bodo sprejeli sindikalni voditelji za razgovore z bližnjim sestankom z vlado. Na sestanku z vlado bodo med drugim razpravljali o zaposlitvi in energetski krizi. Jugu, investicijah, kmetijstvu, cenah, prometu in zdravstvu. Na vseh zasedanjih sodelujejo deželna tajništva in po eden vsedržavni tajnik za vsako federacijo prevoznikov, kmetijskih delavcev, kolonov in splovinarjev.

V Milanu je imel uvodno poročilo konfederalni tajnik CGIL Didó, ki je med drugim dejal, da bodo prihodnji tedni odločilni glede gospodarskih in socialnih perspektiv in tudi glede politične in demokratske perspektive.

Po pisanju britanskega dnevnika «Times»

Gedafi podpira palestinske teroriste?

Londonski dnevnik «Times» piše, da libijski premier Gedafi (na sliki) podpira palestinske in druge teroristične organizacije z denarjem, ki jih dobiva s prodajo nafte. List, ki navaja kot vir informacij kувajtske in brusselske dobro obveščene kroge, trdi nadalje, da so teroristi, ki so odgovorni za pokol na rimskem letališču v Fiumicino, delovali v sklopu teroristične organizacije, ki jo vodi šef libijske obveščevalne službe. Poročilo na 8. strani.

Državni pravdnik je nato govoril o delu sodnih uradov, kjer naraščajo nereseni akti. Samo v preturah so bili pričeli reševati dva milijona zadev, v sodnih uradih pa preko milijon in pol. Predstavniki sodstva je izredno ostro obsodil zastareli jetniški pravilnik, dejstvo, da manjka osebja in da so ječe neprimerno, kar vse je pogosto pripeljalo do uporov zapornikov. Nato je govoril o civilnem sodstvu in ugotovil, da stalno narašča število neurešenih pravnih, kar povzroča nezaupevanje državljanov in tako imenovan «obeg pred sodstvom», kar velja tudi za delavno pravo, kjer je zavlačenje in počasni postopek še zlasti obsojanja vreden.

Zabeležili so znatno manjše število vlog za ločitev zakona, kar je logično, saj so se po odobritvi zakona Fortune razporočili oni, ki so na to že dalj časa čakali. Sedaj pa so se stvari normalizirale in je razporok zelo malo. To pa dokazuje, da niso bile utemeljene bojazni, da bo zakon o razporoku predstavljala nevarnost za družino, ki so hoteli urediti svoj položaj, dejansko pa že zdavnaj niso več skupaj živeli.

Državni pravdnik se je nato obširno ustvil pri reformah kazenskega in drugih zakonov, saj je prav tu osnovni razlog za počasnost procedur in za vse druge negativne posledice. Obžaloval je, da do reforme ni prišlo v 26 letih po proglasitvi ustave oziroma, da so spreminili samo nekatere zakone. Končno je državni pravdnik govoril o položaju sodnikov in o delu kasacijskega sodišča.

RIM, 4. — V četrtek, 10. januarja se bo sestala direkcija KPI, v ponedeljek, 7. januarja pa prva komisija CK, ki se ukvarja z mednarodnim položajem.

politiko investicij, za ustrezne plače in boljše delovne pogoje ostanje osnova za širše pobude, ki mora zajeti vse zainteresirane socialne sile in ki morajo siredeti k politiki reform. Didó je zaključil, da je že zlasti sedaj nujna prisotnost močnega delavskega gibanja, in da je treba utrditi proces enotnosti sindikata.

Podobna stališča so bila sprejeta tudi na ostalih zasedanjih. Zaključke treh zasedanj bo preučilo tajništvo federacije CGIL, CISL in UIL na sestanku 9. januarja.

Revija «Politica et economia» je priredila zasedanje, na katerem sodelujejo gospodarski strokovnjaki KPI, PSI in KD, ki razpravljajo o načinih reševanja gospodarske krize. Zanimivo je, da so njih zapisniki dokaj podobni, tako da praktično skoro ni razlik in da je do zasedanja prišlo na pobudo komunističnega poslanca, ravnatelja revije. Poslanec Peggio je tako v uvodnem poročilu dejal, da razpolagajo proizvajalci petroleja z zelo velikimi rezervami valut ter da so pravilne zahteve držav v razvoju, da se drugače razporedi svetovni dohodek in da se zvišajo cene surovin. Zaradi tega je treba ustvariti neposredne odnose med državami proizvajalci in državami porabniki in se izogniti velikim mednarodnim družbam. Politika zmanjševanja potrošnje ne bo ustavila inflacije in vlada mora skrbeti predvsem za raven zaposlitve in za način hitrejšega naraščanja stopnje razvoja nacionalnega dohodka. Komunistični poslanec je zaključil, da KPI ni nikoli zahtevala strogo in splošno zaporo cen za nedoločeni čas, temveč da je bila mnenja, da je treba nadzorovati samo zato, da se lahko upre izsiljevanju velikih gospodarskih organizacij.

Prof. Lombardini (ki je bil poročevalec na gospodarskem zasedanju KD v Perugiji) je prav tako ugotovil, da v Italiji deflacionistična politika ne bo ustavila inflacije, temveč jo bo celo poslabšala. Takšna politika bi vodila k zaostrovanju socialnih napetosti, kar bi lahko privedlo do krize demokratičnega režima. Izrekel se je proti prehitremu naraščanju javnih izdatkov ter za širši razvoj socialne potrošnje in ustreznih investicij.

Socialistični predstavnik prof. Forte se je strinjal glede investicij s prejšnjima govornikoma in dejal, da je panika glede energetskih virov prevelika, da sicer obstajajo težave, toda gre predvsem za spekulacijo. Zato bo letos osrednje gospodarsko vprašanje, kako preprečiti spekulacije v zvezi z zvišanjem cen.

Politični tajnik KD Fanfani je napisal za tednik «La Discusione», ki bo začel ponovno izhajati v ponedeljek 7. januarja, uvodni članek, v katerem navaja različna vprašanja, ki bodo v osrednjem razpravi letošnjega leta. Med drugim Fanfani v tej zvezi govori tudi o referendumu in o razporoki ter pravi, da je predvidevali, da bo do referenduma prišlo med aprilom in junijem letošnjega leta na osnovi zakona o referendumu.

Milesi Ferretti imenovan za veleposlanika v Kairu

RIM, 4. — Tednik «Espresso» poroča, da je bil za veleposlanika v Kairu imenovan Gianluigi Milesi Ferretti, ki je bil do sedaj namestnik generalnega ravnatelja za politična vprašanja ministrstva za zunanje zadeve. Na njegovo mesto je bil imenovan minister prvega razreda Walter Gardini, ki je bil do bra tri leta prvi svetnik italijanskega veleposlanstva v Parizu. Gardini je v letih 1970, 1971 vodil v francoskem glavnem mestu dolga pogajanja s kitajskimi diplomati, ki so se uspešno zaključila z imenovanjem veleposlanikov v Rimu in Pekingu.

Veleposlanik Gianluigi Milesi Ferretti je dolgo vrsto let predsedoval mešanemu italijansko - jugoslovanskemu odboru za izvajanje londonskega sporazuma oziroma spomenice o soglasju, s katero se urejajo na mednarodni ravni vprašanja slovenske manjšine v Italiji. Iz vesti tednika «Espresso» ni razvidno, kaj bo sprejel sedaj predsedstvo mešanega odbora.

Čuenlaj sprejel Ohira

PEKING, 4. — Kitajski ministrski predsednik Čuenlaj je danes sprejel japonskega zunanjega ministra Ohira, ki se muudi na uradnem obisku na Kitajskem. Ohira je imel danes tudi triurni delovni razgovor s svojim kitajskim kolegom Či Peng-fejem.

Nadaljevanje vojaških pogajanj v Ženevi

ŽENEVA, 4. — V ozračju pričakovanja rezultatov pogovorov med Dajanom in Kissingerjem je bila danes v Ženevi četrta seja mešane izraelsko - egiptovske vojaške komisije, ki je trajala več kot dve uri. Ob zaključku se je objavilo uradno poročilo, ki pravi dobesedno: «Strani so proučile tehnične probleme o razmejčitvi sil. Prihodnja seja bo 7. januarja ob 9. uri.»

Tako skopo poročilo je razočaralo zavoalce, ki so pričakovali, da bo vojaška komisija dosegla sporazum o tem kočljivem vprašanju. Po mnenju najbolj optimističnih opazovalcev pa naj bi tudi tako skopo poročilo v bistvu potrjevalo, da sta obe strani dosegli sporazum o načelih razmejčitve sil, da pa se ob obstojajo nezaglasje glede njene izvedbe. Po drugi razlagi pa naj bi ne hoteli poročati o poteku sej v Ženevi, da bi omogočili čim plodnejše razgovore izraelskega obrambnega ministra Dajana v Washingtonu, pa tudi egiptovskega zunanjega ministra Fahmija, ki se prav v teh dneh odpravlja v Moskvo.

(Na sliki: šef izraelske vojaške delegacije general Mo'lekar Gur pred začetkom včerajšnje seje v Ženevi.)

Prilid izraelskega obrambnega ministra Dajana v ZDA

IZ POGOVORA MED KISSINGERJEM IN DAJANOM V WASHINGTONU

Ponovno odprtje Sueškega prekopa prvi cilj ameriške diplomacije

Izraelski umik v notranjost Sinajskega polotoka naj bi omogočil obnovo plovbe po kanalu - Spet incidenti na južni fronti

WASHINGTON, 4. — Izraelski obrambni minister Moše Dajan, ki je prišel danes zjutraj v ZDA, je popoldne imel v Washingtonu prvi razgovor z ameriškim državnim sekretarjem Henryjem Kissingerjem. Glavna tema razgovora je bilo vprašanje delnega enostranskega umika izraelskih sil v notranjost Sinaja kot prvi korak k globalnemu mirovnemu sporazumu na Blžnjem vzhodu. Izrael naj bi privolil v umik svojih čet za kakih petdeset kilometrov od kanala, do šorskih predelov Mitla in Gidi, vendar naj bi Dajan postavil v tej zvezi nekatere pogoje. Izrael predvsem zahteva, naj bi egiptovske sile, ki bi ostale na vzhodnem bregu Sueškega prekopa, občutno skrčile svojo oborožitev. Predvsem naj bi Egiptčani odstranili z vzhodnega brega vse težko orožje in predvsem protiletalske topove in rakete. Po izraelskem predlogu naj bi bila to prva faza umika čet, druga pa naj bi sledila šele ob dosegu dokončnega mirovnega sporazuma. Še posebno pa Tel Aviv vztraja na zahtevi, naj bi Egiptčani poskrbeli za čimprejšnjo obnovo plovbe po Sueškem

prekopu, ki bi moral biti odprt tudi za izraelske ladje.

Sicer pa gre le za neuradne vesti, saj ni bilo o pogovoru med Kissingerjem in Dajanom nobenih uradnih sporočil, razen tistega, da so bili razgovori koristni in da so potekali v vzdušju velikega optimizma. Po nekaterih vesteh naj bi Kissinger in Dajan v podrobnosti obravnavala načrt za ponovno odprtje prekopa, kateremu tudi Washington pripisuje zelo veliko važnost. Dejstvo, da bi se mednarodna skupnost lahko spet posluževala te izredno važne plovne poti, naj bi bilo po mnenju ameriških vladnih funkcionarjev že samo po sebi jamstvo, da se na tem področju ne bo razveljavil ponovni spopad. Dovoljenje izraelskim ladjam, da se poslužujejo kanala, pa bi po mnenju Tel Aviva pomenilo važno priznanje obstoja in suverenosti Izraela s strani Arabcev ter bi torej tudi v tem pogledu obnovo plovbe pomenila važen korak na poti k miru.

Po pogovoru s Kissingerjem je Dajan obiskal še obrambnega ministra Schlesingerja. Tudi o tem pogovoru ni bilo uradnih sporočil, vendar ni težko domnevati, da je bil govor predvsem o ameriški vojaški pomoči Izraelu. Pred nedavnim je kongres pooblastil washingtonsko vlado, da potroši za pomoč Izraelu več kot dve milijardi in pol dolarjev, kar predstavlja skoraj polovico vsega denarja, ki ga zvezni proračun predvideva za «pomoc» tujini.

V zvezi z možnostjo ponovnega odprtja Sueškega prekopa prihaja zanimiva vest iz Hamburga, ki pravi, da je Kissinger, ki ima sedež v zahodnememskem pristanišču, je namreč sporočil, da bo že 12. januarja začelo pogajanja s pristojnimi egiptovskimi oblastmi za obnovo plovbe po kanalu. Glasnik podjetja je dejal, da bodo dela za ponovno aktivacijo prekopa stala okrog 23 milijonov mark, ni pa povedal, koliko časa naj bi trajala.

Prav s področja sueškega prekopa sta imela včeraj prvi razgovor, ki je bil posvečen izraelskemu predlogu o umiku čet v notranjost Sinaja in predvsem o vprašanju morebitnega ponovnega odprtja Sueškega prekopa, ki bi ga ta umik omogočil. Tako Washington kot Tel Aviv pripisujeta temu vprašanju zelo velik pomen, češ da bi obnovo plovbe po kanalu pomenila jamstvo proti ponovnim izbruhom sovražnosti na tem področju. Tel Aviv poleg tega zahteva, naj bi tudi izraelskim ladjam dovolili, da se poslužujejo te vodne poti, s čimer bi si istočasno zagotovili tudi neformalno priznanje s strani Egipta.

Danes bo tržaški občinski svet pričel razpravljati o proračunu za letošnje leto. Zaradi obolenosti župana Spacinija bodo šele prihodnji teden prebrali sporazum, ki ga je dosegel pet strank leve sredine in ki se nanaša na izvede preverjanja. Svet Slovenske skupnosti pa je soglasno odobril sporazum in delo delegacije 55, ki je sodelovala na pogajanjih. Tajnik 55 Štoka je na seji sveta tudi sporočil, da je povabil tajnike vseh strank leve sredine na razgovore o krizi devinsko-nabrežinske občine.

Prilid izraelskega obrambnega ministra Dajana v ZDA

IZ POGOVORA MED KISSINGERJEM IN DAJANOM V WASHINGTONU

Ponovno odprtje Sueškega prekopa prvi cilj ameriške diplomacije

Izraelski umik v notranjost Sinajskega polotoka naj bi omogočil obnovo plovbe po kanalu - Spet incidenti na južni fronti

WASHINGTON, 4. — Izraelski obrambni minister Moše Dajan, ki je prišel danes zjutraj v ZDA, je popoldne imel v Washingtonu prvi razgovor z ameriškim državnim sekretarjem Henryjem Kissingerjem. Glavna tema razgovora je bilo vprašanje delnega enostranskega umika izraelskih sil v notranjost Sinaja kot prvi korak k globalnemu mirovnemu sporazumu na Blžnjem vzhodu. Izrael naj bi privolil v umik svojih čet za kakih petdeset kilometrov od kanala, do šorskih predelov Mitla in Gidi, vendar naj bi Dajan postavil v tej zvezi nekatere pogoje. Izrael predvsem zahteva, naj bi egiptovske sile, ki bi ostale na vzhodnem bregu Sueškega prekopa, občutno skrčile svojo oborožitev. Predvsem naj bi Egiptčani odstranili z vzhodnega brega vse težko orožje in predvsem protiletalske topove in rakete. Po izraelskem predlogu naj bi bila to prva faza umika čet, druga pa naj bi sledila šele ob dosegu dokončnega mirovnega sporazuma. Še posebno pa Tel Aviv vztraja na zahtevi, naj bi Egiptčani poskrbeli za čimprejšnjo obnovo plovbe po Sueškem

prekopu, ki bi moral biti odprt tudi za izraelske ladje.

Sicer pa gre le za neuradne vesti, saj ni bilo o pogovoru med Kissingerjem in Dajanom nobenih uradnih sporočil, razen tistega, da so bili razgovori koristni in da so potekali v vzdušju velikega optimizma. Po nekaterih vesteh naj bi Kissinger in Dajan v podrobnosti obravnavala načrt za ponovno odprtje prekopa, kateremu tudi Washington pripisuje zelo veliko važnost. Dejstvo, da bi se mednarodna skupnost lahko spet posluževala te izredno važne plovne poti, naj bi bilo po mnenju ameriških vladnih funkcionarjev že samo po sebi jamstvo, da se na tem področju ne bo razveljavil ponovni spopad. Dovoljenje izraelskim ladjam, da se poslužujejo kanala, pa bi po mnenju Tel Aviva pomenilo važno priznanje obstoja in suverenosti Izraela s strani Arabcev ter bi torej tudi v tem pogledu obnovo plovbe pomenila važen korak na poti k miru.

Po pogovoru s Kissingerjem je Dajan obiskal še obrambnega ministra Schlesingerja. Tudi o tem pogovoru ni bilo uradnih sporočil, vendar ni težko domnevati, da je bil govor predvsem o ameriški vojaški pomoči Izraelu. Pred nedavnim je kongres pooblastil washingtonsko vlado, da potroši za pomoč Izraelu več kot dve milijardi in pol dolarjev, kar predstavlja skoraj polovico vsega denarja, ki ga zvezni proračun predvideva za «pomoc» tujini.

V zvezi z možnostjo ponovnega odprtja Sueškega prekopa prihaja zanimiva vest iz Hamburga, ki pravi, da je Kissinger, ki ima sedež v zahodnememskem pristanišču, je namreč sporočil, da bo že 12. januarja začelo pogajanja s pristojnimi egiptovskimi oblastmi za obnovo plovbe po kanalu. Glasnik podjetja je dejal, da bodo dela za ponovno aktivacijo prekopa stala okrog 23 milijonov mark, ni pa povedal, koliko časa naj bi trajala.

Prav s področja sueškega prekopa sta imela včeraj prvi razgovor, ki je bil posvečen izraelskemu predlogu o umiku čet v notranjost Sinaja in predvsem o vprašanju morebitnega ponovnega odprtja Sueškega prekopa, ki bi ga ta umik omogočil. Tako Washington kot Tel Aviv pripisujeta temu vprašanju zelo velik pomen, češ da bi obnovo plovbe po kanalu pomenila jamstvo proti ponovnim izbruhom sovražnosti na tem področju. Tel Aviv poleg tega zahteva, naj bi tudi izraelskim ladjam dovolili, da se poslužujejo te vodne poti, s čimer bi si istočasno zagotovili tudi neformalno priznanje s strani Egipta.

Danes bo tržaški občinski svet pričel razpravljati o proračunu za letošnje leto. Zaradi obolenosti župana Spacinija bodo šele prihodnji teden prebrali sporazum, ki ga je dosegel pet strank leve sredine in ki se nanaša na izvede preverjanja. Svet Slovenske skupnosti pa je soglasno odobril sporazum in delo delegacije 55, ki je sodelovala na pogajanjih. Tajnik 55 Štoka je na seji sveta tudi sporočil, da je povabil tajnike vseh strank leve sredine na razgovore o krizi devinsko-nabrežinske občine.

in najbolj uspešnim gospodarskim delavcem in strokovnjakom v republiki.

Te nagrade razdeljujejo vsako leto na dan 4. januarja v spomin na tragično smrt Borisa Kraigherja, bivšega predsednika zvezne vlade in pobudnika gospodarske reforme, ki se je ponesrečil na avtomobilski cesti med Zagrebom in Beogradom.

Letošnje nagrade so dobili ing. Janez Berdavs, glavni direktor tovarne «Sava» v Kranju, ing. Vojo Djinovski, direktor steklarne v Rogaskei Slatini, Ivan Kočevar, direktor gradbenega podjetja «Pionir» v Novem mestu, Tine Ravnikar, direktor podjetja «Lesnica» iz Ljubljane in direktor «Zdravko» v Mariboru, Zdravko Praznik.

DANES

Sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL je v teh mestih, Milanu, Rimu in Neaplju, priredila zasedanje sindikalistov, na katerem obravnavajo smernice za bližnji razgovor med sindikati in vlado. Predstavniki federacije so uvodoma poročali o kritičnem gospodarskem stanju in zahtevali, da vlada osvoji osnovna načela reforme italijanskega gospodarstva in novega modela razvoja.

V torek se bo zaključilo zasedanje strokovnjakov štirih vladnih strank, ki izdelujejo dokončno besedilo zakonskega osnutka o zvišanju minimalnih pokojnin. O zakonskem predlogu bo še prihodnji teden sklepala vlada.

Moše Dajan in Henry Kissinger sta imela včeraj prvi razgovor, ki je bil posvečen izraelskemu predlogu o umiku čet v notranjost Sinaja in predvsem o vprašanju morebitnega ponovnega odprtja Sueškega prekopa, ki bi ga ta umik omogočil. Tako Washington kot Tel Aviv pripisujeta temu vprašanju zelo velik pomen, češ da bi obnovo plovbe po kanalu pomenila jamstvo proti ponovnim izbruhom sovražnosti na tem področju. Tel Aviv poleg tega zahteva, naj bi tudi izraelskim ladjam dovolili, da se poslužujejo te vodne poti, s čimer bi si istočasno zagotovili tudi neformalno priznanje s strani Egipta.

Danes bo tržaški občinski svet pričel razpravljati o proračunu za letošnje leto. Zaradi obolenosti župana Spacinija bodo šele prihodnji teden prebrali sporazum, ki ga je dosegel pet strank leve sredine in ki se nanaša na izvede preverjanja. Svet Slovenske skupnosti pa je soglasno odobril sporazum in delo delegacije 55, ki je sodelovala na pogajanjih. Tajnik 55 Štoka je na seji sveta tudi sporočil, da je povabil tajnike vseh strank leve sredine na razgovore o krizi devinsko-nabrežinske občine.

Danes bo tržaški občinski svet pričel razpravljati o proračunu za letošnje leto. Zaradi obolenosti župana Spacinija bodo šele prihodnji teden prebrali sporazum, ki ga je dosegel pet strank leve sredine in ki se nanaša na izvede preverjanja. Svet Slovenske skupnosti pa je soglasno odobril sporazum in delo delegacije 55, ki je sodelovala na pogajanjih. Tajnik 55 Štoka je na seji sveta tudi sporočil, da je povabil tajnike vseh strank leve sredine na razgovore o krizi devinsko-nabrežinske občine.

IZJAVA CARLOSA ALTAMIRANA NA KUBI

UTRJUJE SE ODPOR PROTI ČILSKI JUNTI

Ni znano, kako je socialistični voditelj in bivši Allendejev sodelavec zapustil Čile - V štirih mesecih 15.000 žrtev krvave represije - Policija ubila begunca, ki se je zatekel v argentinsko veleposlanstvo v Santiagu

HAVANA, 4. — Carlos Altamirano, tajnik socialistične stranke Čila, eden najožjih sodelavcev umorjenega predsednika Allendeja, je na Kubi, kjer organizira med begunci odpor proti fašistični junti, ki je prevzela oblast 11. septembra lanskega leta. Altamiranovo ime je bilo na prvem mestu seznama trinajstih oseb, ki jih čilske fašistične oblasti vneto iščejo, da bi jim onemogočile nadaljevanje boja za obnovo demokracije v Čilu. Ni znano, kako je Altamiranu uspelo priti na Kubo: neki kubanski list piše, da mu je pri tem pomagala organizacija čilskega odpornišva, kar tudi dokazuje, da vojaška junta ni mogla streti odpora čilskih demokratičnih sil, ki se nasprotno krepijo ter so že začele tudi oborožen boj proti strahovladu.

Sam Altamirano je imel v Havani tiskovno konferenco, na kateri je poudaril, da ni zbežal iz Čila, ampak da je prišel na Kubo po naročilu socialistične stranke, ki je očito menila, da bo Altamiranovo delo za organiziranje odpora vsaj v tem

trenutku bolj učinkovito v tujini, kot pa v državi, kjer vlada največji policijski teror. Socialistični voditelj je dodal, da se bo vrnil v Čile, brž ko bo to potrebno.

Altamirano je dal pretresljivo sliko položaja v domovini štiri mesece po vojaškem udaru in umoru predsednika Allendeja. V tem času je bilo po njegovih besedah umorjenih več kot petnajst tisoč oseb, političnih jetnikov je trenutno več kot trideset tisoč, na desetine tisočev demokratov vsak dan mučijo, več kot 200.000 oseb je izgubilo službo zaradi svojih simpatij do vlade ljudske enotnosti, iz istih razlogov pa je bilo okrog 25 tisoč študentov izključenih iz čilskih univerz.

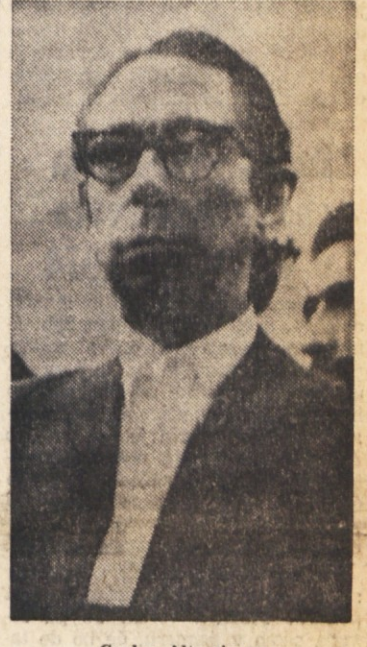
Kljub temu pa se odpor nadaljuje, je dejal Altamirano. Na tisoče mož se že bojuje, drugi pa so pripravljeni, da se udeležijo boja proti fašistični diktaturi. Teror, ki ga je uvedla vojaška junta, je nepopoln.

Altamirano je priznal, da je vlada ljudske enotnosti zakrivila nekatere napake in da bi bil vojaški udar lahko preprečen.

Če je Altamiranu uspelo, da se je izognil fašističnemu teroru, ki razrasja v Čilu, vzbuja nasprotno zaskrbljenost usoda enega od voditeljev gibanja revolucionarne levice, tako imenovanega MIR, Bautista Von Schowbena, ki ga je čilska policija po dolgem iskanju aretirala 14. decembra v neki cerkvi v središču Santiaga. V poročilu, ki ga je objavil MIR, je rečeno, da Von Schowbena vsak dan nečloveško mučijo in da ne bo mogel še dolgo prenesti tako okrutnega ravnanja. Von Schowbena, 30-letni zdravnik, je bil na tretjem mestu še omenjenega seznama najbolj nevarnih nasprotnikov fašističnega režima v Santiagu.

Prav tako vzbuja zaskrbljenost usoda številnih čilskih demokratov, ki so po vojaškem udaru našli zatočišče v nekaterih veleposlanstvih v čilski prestolnici. Kot je znano, je prišlo pretekli mesec do hudega diplomatskega incidenta, ko je policija vdirala v poslopje švedskega veleposlanstva. Danes pa je prišlo do še hujšega zločina, ko je neki policijski agent ubil nekega begunca, ki se je sprehaljal po dvorišču argentinskega diplomatskega zastopstva. Žrtev umora je Sergio Leiva Molina, ki se je zatekel v veleposlanstvo knalu po fašističnem udaru. Argentinska vlada je zelo ostro protestirala zaradi kršenja diplomatskih določil: argentinski zunanji minister Vignes je sklical čilskega veleposlanika v Buenos Airesu ter mu izrazil ogorčenje svoje vlade. Zahteval je tudi, naj čilske oblasti uvedejo preiskavo in zgledno kaznujejo odgovorne za zločin.

Čilu medtem grozi izredno huda gospodarska kriza, kljub stekanju milijonov ameriških dolarjev v državne blagajne. Včeraj so uvedli racioniranje kruha, medtem ko pri manjkajo še veliko drugih vrst blaga. V takem položaju pa se ministar za gospodarstvo v fašistični vladi, Fernando Leniz, ukvarja s povsem drugačnimi zadevami: pripravlja namreč ukrepe za vrnitev «nezakonito nacionaliziranih» podjetij in tovarn starih lastnikov. Prav tako je minister napovedal, da bodo vse čilske banke v kratkem ponovno v zasebnih rokah.

Carlos Altamirano

SKLEPI Z ZADNJE SEJE DEŽELNEGA ODBORA

Pobuda dežele za raziskavo perečega vprašanja »vozačev«

Študijo so poverili specializiranemu inštitutu za družbeno-gospodarska proučevanja

Deželni organi so se v teh dneh korenito lotili vprašanja potrebe dijakov in študentov višjih srednjih šol ali univerze, ki se morajo v šolo voziti iz bolj ali manj oddaljenih krajev. Z naraščanjem števila študentov so v zadnjih letih narasle tudi težave, ki so jih upravni organi dolžni sistematično reševati. Tako imenovani »vozačev« (pendolari) je vedno več in v marsikaterem primeru je za tega ali onega študenta ravno razdalja, ki ga loči od doma do šole ne samo ovira za popolnejši študij, temveč celo ovira, ki mu šolanje popolnoma preprečuje.

Deželni odbor je na svoji zadnji seji (v ponedeljek, 28. decembra) napravil v tem pogledu prvi korak. Na predlog deželnega podpredsednika ter odbornika za načrtovanje in proračun De Carlija je sprejel sklep, da poveri nekemu specializiranemu inštitutu za družbeno-gospodarske raziskave nalogo preučitve pojma »vozačev« višjih šol naše dežele. Raziskava bo zajemala poleg državnih šol ter raznih inštitutov za poklicno usposabljanje tudi vse zasebne višje šole. Na podlagi izsledkov raziskave bo nato dežela ukrepala.

Na zadnji seji je deželni odbor na predlog odbornika za industrijo in trgovino Stopperja odobril peti načrt za razdeljevanje stalnih dvajsetletnih prispevkov občinskim upravam ter konzorcijem med krajevnimi ustanovami za javna dela in naprave, ki so potrebne za obrtniški in industrijski razvoj na področjih, ki so predvidena za takšen razvoj po urbanističnem načrtu. Odobreni načrt predvideva prispevke občinskih upravam v Marjanu, Moši in Vilešah.

Na koncu je deželni odbor sprejel tudi sklep za povračilo stroškov nekaterim občinam, ki so neposredno podpre potrebnejše emigrante in njihove družine. Izdatek tega povračila bo znašal 26 milijonov in pol lir.

Danes važna seja občinskega sveta o proračunu 1974

Danes ob 9. uri se sestane tržaški občinski svet. Ker je župan Spaccini bolan, bo seji predsedoval podžupan prof. Lanza, ki bo tudi prečital proračun občine za letošnje leto in tako omogočil pričetek proračunske razprave. Način je seveda zelo čuden in bo zaradi tega prav gotovo prišlo že v začetku seje do ostrih polemik na osnovi resolucij o postopku, ki so jih vložile že vse tri opozicijske svetovalske skupine.

Na osnovi sporazuma načelnikov skupin se bo tržaški občinski svet ponovno sestel v turek. To pa seveda samo v primeru, če bo do takrat odzval župan Spaccini. V turek bo na dnevnem redu oris sporazuma petih strank leve sredine, do-žezenega na preverjanju in opis petletnega načrta tržaške občine.

Na današnji seji tržaškega občinskega sveta bodo na dnevnem redu tudi številna upravna vprašanja.

Odbornik Stopper za enotni urnik trgovin po vsej deželi

Deželni odbor za industrijo in trgovino Stopper se bo v prihodnjem tednu ločeno sestel z župani štirih glavnih mest naše dežele, s predstavniki vseh štirih trgovinskih zbornic, s predstavniki sindikalnih organizacij in s predstavniki deželnega združenja trgovcev z namenom, da proučijo možnost uvedbe enotnega urnika odprtja trgovin v vsej deželi.

Zakoni predvidevajo, da so trgovine lahko odprte 44 ur tedensko, medtem ko je po delovni pogodbi uslužbenec treba delati le 40 ur tedensko. Potrebno bi bilo torej, da bi bile vse trgovine v naši deželi podrejene istemu pravilniku za tedenske zapore, da bi ne prišlo do nerodnosti v dobavah, predvsem v sosednjih občinah.

V naši deželi so z zakonom štev. 2 iz leta 1970 poverili županom nalogo določanja urnika trgovin. Župani pa morajo pri tem upoštevati mnenje sindikalnih organizacij, delodajalcev in predvsem navodila deželnega odborništa. Na podlagi

tega zakona namerava odbornik Stopper zediniti urnik trgovin v vsej deželi. Ko bo deželna uprava sprejela sklep, bo o njem seznanila župane, ki se mu bodo morali podrediti.

Opekarna pri Orehu že 23 dni zasedena

Delavci opekarne pri Orehu vztrajno nadaljujejo svoj sindikalni boj. Danes poteka 23. dan, odkar so opekarno zasedli. Javnost spremlja njihov boj z vedno večjo prizadetostjo in množijo se izrazi solidarnosti. V pričakovanju srečanja, ki bo v ponedeljek, 7. januarja ob 11. uri na deželnem odborništvu za industrijo in trgovino in ki bi moralo privedi do sporazuma, so se predstavniki tajništva enotne sindikalne

federacije za gradbeni sektor sestali včeraj z deželnim odbornikom za delo Romanom ter predstavnikom deželnega odborništa za industrijo in trgovino dr. Pastorinjem.

V preteklih dneh so obiskali delavce v zasedeni opekarni miljski župan Millo ter predstavništva KPI, PSI, ACLI, tobačne tovarne, Tržaškega Lloydja, tovarne Stabilimenti Meccanici, tovarne Vetrobela, pristančnikov, ACNA iz Milja, ladjedelnice Alto Adriatico, ladjedelnice ABC, pokrajinske federacije CGIL, CISL in UIL, tajništva FIM-CISL, funkcionarji CGIL, pokrajinsko tajništvo CISL ter številni posamezniki.

● **Predsednik deželnega odbora odv. Comelli** je včeraj dopoldne sprejel na vjudnostnem obisku novega predsednika deželnega upravnega sodišča dr. Granata, ki ga je spremljal glavni tajnik dr. Viozzi.

Izlet PRIMORSKEGA DNEVNIKA v Spanjo

Drugo letalo oddano V prvem se nekaj mest Vpisujemo za 3. letalo

Vpisovanje za tradicionalni vsakotletni izlet Primorskega dnevnika, tokrat z letali v Spanjo, se je nadaljevalo tudi včeraj ob nezmanjšanem zanimanju naših čitateljev.

Do 13. ure je bilo oddano še zadnje razpoložljivo mesto v drugem letalu, ki bo vzletelo z letališča na Brniku 20. aprila, v prvem letalu, ki bo vzletelo z letališča na Brniku 15. aprila, pa je na razpolago samo še nekaj mest.

Sprico velikega zanimanja za izlet smo oskrbeli še tretje letalo za tretjo skupino izletnikov od 25. do 30. aprila in tudi za to letalo je bilo že v včerajšnjih dopoldanskih urah oddanih nekaj mest.

Vpisovanje za preostala mesta v prvem letalu in za tretje letalo se nadaljuje. Izletnike, ki se bodo prijavili za potovanje s tretjim letalom pa obveščamo, da bodo v primeru, ki bi kateri od že vpisanih izletnikov za prvo ali drugo letalo iz kakršnega koli razloga prijavil odpovedal, lahko dobili, če bodo seveda želeli, prostor v prvem ali drugem letalu.

ZOPET ONESNAŽENJE V TRŽAŠKEM ZALIVU

Tanka plast črnega olja v kanalu na Ponterošu

Olje je priteklo v pristanišče po greznici

Kdor se je včeraj popoldne mudil ob kanalu Ponterošu, je nedvomno opazil, da je voda prekrita s tanko plastjo črnega olja. Že ob 14.05 so na telefonski poziv prihiteli k ustju kanala agenti letedečega oddelka tržaške kvesture. Takoj so ugotovili, da se iz greznicega odtoka v bližini eidroscales izliva v morje črna tekočina. Častniki luškega poveljstva, ki so tudi prihiteli na kraj, so povedali, da je prišlo do izliva manjših količin že v jutranjih urah.

Južni veter je potisnil olje v kanal, kjer je pomazalo več čolnov in nedvomno precej škodovalo tudi morski favni.

Na kraj je prišel pretor Losapio v spremstvu funkcionarja tržaške občine, ki je dal odpreti pokrove greznice, da bi ugotovili, odkod prihaja olje. Kot kaže, je črna tekočina prišla iz glavnega zbirališča v Skednju. Tega pa niso še preverili. Prav tako ni bilo mogoče ugotoviti, odkod je prišlo olje v zbirnik.

Pretor Losapio je odredil pregled vzorcev tekočine. Šele kemična analiza bo pokazala, za kaj pravzaprav gre. Preiskave, ki so jih izvedli agenti letedečega oddelka in mestni redarji po nekaterih delavcih, ki bi lahko spustile olje v omrežje mestne kanalizacije, niso obrodile sadov.

Pogovor na ljubljanski TV

Novo v Beniciji

V sinovinem televizijskem dnevniku TV Ljubljana je bil tudi pogovor o novih pobudah v Beniciji Sloveniji, ki odražajo željo pripadnikov naše najbolj zahodne narodnostne skupnosti po polnem in enakopravnem razvoju na vseh področjih. Za mizo domačega slovenskega gostinec v Spletu so v tok pobudah spregovorili urednik Novega Matorja Izidor Predan, predsednik društva »Ivan Trnko« prof. Viljem Cerno, vodja društva »Vedica« prof. Pavel Petričič in predstavnik bodočega mladinskega krožka v Beniciji Franco Kartič.

Izidor Predan je poudaril, da je novi list v Beniciji Sloveniji izraz želje tamkajšnjih Slovencev, naj bi njihovo glasilo angažirano spremljalo razvoj narodnostnega življenja. Novi Matorjaj naj ne bi bil nov samo po imenu, ampak predvsem po borbenem duhu, ki ga polni njegove stolpce. Cerno je poudaril, veliko odgovornost osrednjega društva v Beniciji Sloveniji v času, ko postaja organizirano društveno življenje čedalje pomembnejši dejavnik v življenju Benicije.

Med prihodnjimi akcijami društva

JUTRI POPOLDNE V KULTURNEM DOMU

Tržaška premiera dveh Štokovih enodejank »Mutasti muzikant« in »Ne kliči vraga!«

PO POROČILU PREDSEDNIKA HAREJA IN TAJNIKA ŠTOKE

Svet Slovenske skupnosti odobril besedilo sporazuma o preverjanju

Stališče Slovenske skupnosti o premostitvi krize v devinsko-nabrežinski občini

Svet Slovenske skupnosti je na seji dne 3. januarja z večino glasov odobril delo delegacije Slovenske skupnosti, ki se je več mesecev pogajala s strankami leve sredine v okviru preverjanja sporazuma iz meseca januarja 1973. Prav tako je svet odobril besedilo sporazuma, ki so ga sprejele omenjene stranke ob koncu preverjanja.

Sejo sveta je vodil predsednik dr. Harej, ki je podal uvodno poročilo, nakar je tajnik dr. Štoka obirno poročal o poteku pogajanj, o zahtevah, ki jih je postavila Slovenska skupnost, o težavah, ki so sproti nastajale in o uspehih, ki jih je delegacija Slovenske skupnosti dosegla na tem preverjanju. Posebej se je ustavil pri predlogih Slovenske skupnosti glede novih dvojezičnih krajevnih napisov, glede poimenovanja ulic po slovenskih zaslužnih moških, glede dokončne ureditve vseh slovenskih šolskih poslopij in glede vprašanja jursarskih pravic.

Svet Slovenske skupnosti je z zadovoljstvom vzel na znanje, da so zahteve Slovenske skupnosti prodrele

in ponovno izrazil pomisleke glede počasnosti postavljanja dvojezičnih krajevnih napisov in poimenovanja ulic po slovenskih moških, kar je za Slovence bistveno važen problem, posebej v tem trenutku, ko je slovenski narod brezobzirno teptan v teh svojih pravicah na Koroskem. Svet je zato izrazil zaupanje, da bodo dvojezične tabele v tržaški občini čimprej postavljene povsod, kjer živi slovenska narodna skupnost.

Svet Slovenske skupnosti je pozitivno ocenil besedilo sporazuma, ki predvideva sestavo novega občinskega odbora in pri tem podčrta važnost odborništa za zdravstvo in higieno, ki ga je dobila Slovenska skupnost. Svet je prav tako vzel na znanje nova mesta, ki jih je Slovenska skupnost dobila v javnopravnih organih, posebej v upravnem organu deželne bolnišnice ter v protituberkuloznem konzorciju, kjer je Slovenska skupnost ohranila predstojniško mesto.

Po tajniškem poročilu in prebranju celotnega besedila sporazuma se je razvila živahna razprava, v katero so posegli dr. Legiša, inž. Sosič, Tetčon, dr. Simič, Maver, Petaros, Režula, Vremec in drugi. V drugem delu seje so govorili o krizi v devinsko-nabrežinski občini. S tem v zvezi je tajnik Štoka obvestil prisotne, da je dal pobudo za sklicanje nujne seje vseh političnih tajnikov levosredinskih strank v Trstu. Če ne bo Slovenska skupnost na tem sestanku prejela zadovoljivega odgovora, bo v smislu sklepov krajevnih organizacij v Nabrežini iskala drugočno rešitev devinsko-nabrežinske krize. Slovenska skupnost ne imela pri reševanju krize v devinsko-nabrežinski občini pred oči le narodnostne in socialne koristi domačega prebivalstva, v blagor katerega je treba na vsak način preprečiti komisarso upravo.

Iz uradnega poročila o zasedanju sveta Slovenske skupnosti, ki ga objavljamo v celoti, izhajajo nekatere podrobnosti o sporazumu, ki je bil dosežen na dolgotrajnih pogajanjih petih strank leve sredine. Besedilo sporazuma še vedno ni uradno znano in bo zato naš list ocenil sporazum šele na osnovi uradnega dokončnega besedila, ko ga bo župan Spaccini prečital na seji tržaškega občinskega sveta.

BLIŽA SE PUST, TA ČAS PRESNETI...

Začele so se priprave za dober uspeh pustne prireditve v Miljah in kraškega pusta

Rok za prijave za miljski karneval zapade 20. januarja

V turek, 26. februarja bo zadnji dan pusta, zato se organizatorji pustnih prireditev že pripravljajo, da bo pust zabaval vse, kljub energetski krizi in »austeritatu«. Tako so se že začele priprave za Kraški pust, se bolj organizirano pa so se začeli pripravljati v miljski občini za tradicionalni miljski karneval, ki bo letos postal popolnoma polnoleten, saj se je porodil pred 21. leti. Pretekli teden se je namreč sestala občinska komisija za turistični razvoj skupno s predstavniki pustnih skupin in Avtonomne letovišarske in turistične ustanove, da se pogovorijo o pripravah za 21. miljski karneval. Sklenili so, da bo osrednja prireditev, spreved pustnih vozov in mask, v nedeljo, 24. februarja, na pustni turek, 26. februarja, bo dopolnilna otroška pustna prireditev s sodelovanjem di-daktičnega ravnateljstva, popoldne pa bodo po svoji mili volji nastopale razne skupine in posamezne pustne šeme. Prireditev se bo zaključila na trgu pred županstvom z nagraditvijo posameznih šem in pustnih skupin na podlagi ljudskega referenduma.

Na skupni seji so tudi izvolili pustni odbor, ki ga poleg župana sestavljajo predsedniki rajonskih svetov, predstavniki letovišarske ustanove in pustnih skupin. Izvolili so tudi organizacijski odbor, ki mu predseduje občinski odbornik Galiano Donadel.

Odbor za 21. miljski karneval je medtem že objavil spored in pravilnik za nastop ter razpisal nagrade. Pustni spored bo krenil po miljskih ulicah v nedeljo, 24. februarja, ob 14. uri. Zaključek in podelitev nagrad bo ob 17. uri na Trgu Marconi. Prijave k natečaju sprejemajo do 20. januarja. Vsaki skupini, ki bo štela nad 30 članov, bodo podelili poseben prispevek, vsaki godbi pa posebno nagrado v znesku 100.000 lir. Poleg glavnih nagrad bodo podelili skupinam in posameznim maskam tudi darila, ki jih bodo prispevala podjetja in razne ustanove.

Ocenjevalno komisijo bodo sestavljali predstavniki raznih ustanov, ki se zanimajo za turistični razvoj miljske občine, in zastopniki časopisov »Primorski dnevnik«, »L'Unita«, »Piccolo« in »Gazzettino«.

Kraški pust bo dosegel svoj višek s sprevedom pustnih vozov in kronanjem pustnega kralja na Očuh, v soto, 23. februarja, pa sestavljajo predsedniki rajonskih

Zaradi energetske krize in podražitve umetnih gnojil bo prizadeto vse kmetijstvo, tudi cvetličarstvo, ki se je na Tržaškem že pred nekaj leti začelo lepo razvijati. Poleg hlevskega gnojla, in to dobrega, potrebujejo cvetličarji razna umetna gnojila, razkuževalna in protiparazitarna sredstva, ki so se tudi znatno podražila, ter gorivo in električni tok za ogrevanje rastlinjakov, po-kleti pa za ohlajevanje. Kdor se ni preživiljati ter napredovati, se nikakor ne more zadovoljiti z gojenjem cvetic na prostem. Tulipani, ki jih je že povsod vse polno, li-je in krizanteme bi prinesle le postranski zaslužek. Zato so si naši cvetličarji uredili rastlinjake in pokrite grede, kar zahteva znatna sredstva, potem pa strokovno znanje in

stalno izpopolnjevanje. Tako proiz-vođača teče naprej, terja pa tudi stalno delo in pozornost. Za gradnjo rastlinjakov in za na-kup gnojiljev prejemajo cvetličarji deželne prispevke, ki pa bi morali biti bolj spodbudni in brez birokratskih zapletljivost ter zavlačevanja. Tako se je včeraj prižlil znani cvetličar s Proseka: »Videm, kjer je deželno odborništvu za kmetijstvo, je za nas dlje kot prej Rims. Zakaj? Vsaka prošnja, opremljena z vsemi dokumenti, gre najprej na pokrajinsko kmetijsko nadzorništvu, potem na deželno odborništvu za kmetijstvo in nato še na dolgo pot pred Računski dvor. ki mora odobriti vsak izdatek deželne uprave. To ne velja samo za cvetličarje, zato se pritožujejo tudi žvi-vorojci, vrtarji in vinogradniki. Sedanjí deželni odbornik za kmetijstvo Tripiani, ki je v prejšnji mand-datni dobil finančni resor, do-robo pozna ves ta postopek. Zato vsi kmetovalci naše dežele upajo in pričakujejo, da bo s podporo vsega de-želnege sveta in odbora uspel vsaj nekoliko oščitniti škodljivega zaje-dalca, ki mu pravimo birokratizem.«

stalo izpopolnjevanje. Tako proiz-vođača teče naprej, terja pa tudi stalno delo in pozornost. Za gradnjo rastlinjakov in za na-kup gnojiljev prejemajo cvetličarji deželne prispevke, ki pa bi morali biti bolj spodbudni in brez birokratskih zapletljivost ter zavlačevanja. Tako se je včeraj prižlil znani cvetličar s Proseka: »Videm, kjer je deželno odborništvu za kmetijstvo, je za nas dlje kot prej Rims. Zakaj? Vsaka prošnja, opremljena z vsemi dokumenti, gre najprej na pokrajinsko kmetijsko nadzorništvu, potem na deželno odborništvu za kmetijstvo in nato še na dolgo pot pred Računski dvor. ki mora odobriti vsak izdatek deželne uprave. To ne velja samo za cvetličarje, zato se pritožujejo tudi žvi-vorojci, vrtarji in vinogradniki. Sedanjí deželni odbornik za kmetijstvo Tripiani, ki je v prejšnji mand-datni dobil finančni resor, do-robo pozna ves ta postopek. Zato vsi kmetovalci naše dežele upajo in pričakujejo, da bo s podporo vsega de-želnege sveta in odbora uspel vsaj nekoliko oščitniti škodljivega zaje-dalca, ki mu pravimo birokratizem.«

Prihodnjo sredo večer o slovenskem šolstvu

V sredo, 9. t.m. ob 20. uri bo v organizaciji krožka za družbene in politične vede »Pinko Tomazič« na sedežu KPI (Trg Stara mitnice 11) večer o slovenskem šolstvu. O novem dopolnilnem zakonu in neresnih problemih slovenske šole bošta govorila posl. Albin Škerk in prof. Franc Škerlj.

Obvestilo KZ

Patronat Kmečke zveze INAC ob večja pridelovalca oljk, da bodo njegovi predstavniki obiskali posamezne vasi in priporočila, da bi se zainteresirani kmetovalci polnoštevno zbrali v navedenem kraju ob določenih urah. Podpisali bodo obrazce za prijavo pridelka, nakar bo patronat posredoval pri ustreznih organih.

Danes, 5. januarja bo srečanje s pridelovalci oljk v Boljuncu od 16. do 17. ure pri Josipu Uti (Bo-ljunc 38), od 17. do 18. ure pa v Dolini pri Josipu Sancinu (Dolina št. 112).

Datum sestankov v ostalih va-seh dolinskih in miljske občine bo-mo javili naknadno.

Za vse druge informacije je na razpolago urad patronata Kmečke zveze INAC, Ulica Cicerone 8/b, telefon 62-785.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Kulturni dom
V turek, 8. januarja 1974, ob 15.30
PLES IN GLASBA
Nastop balne skupine Opere Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane

Sposed:
1. F. Chopin LES SYLPHIDES
2. P. I. Čajkovski HRESTAC
3. M. Stibilj MAVRICA
4. Jazz 1973
5. P. I. Čajkovski LABODJE JEZERO
2. dejanje pas de deux
6. NAVIHANKA
7. A. Hačaturjan SPARTAK

Plesalci se bodo predstavili s krajšo sintezo zgodovine baleta. V tem izseku bodo podali nekaj najzanimivejših sestavin te zgodovine in to s praktičnimi vajami po točno določeni didaktični shemi.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
KULTURNI DOM
ANTON PAVLOVIČ ČEHOV
ČEŠNJEV VRT
komedija v štirih dejanjih

prevod Josip Vidmar
kostumi Marija Kobi Jambrek
scena Demetrič Čej
režija Mile Korun
V ponedeljek, 7. januarja 1974, ob 17. uri — ABONMA RED K

Tržaški parti-zanski pevski zbor sporoča svojim rednim in podpornim članom, da bo v soboto, 12. januarja 1974 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu

prvi redni občni zbor pevskega zbora

Prvo sklicanje bo ob 15.30, drugo pa ob 16. uri. Rednim in podpornim članom so bila poslana vabila. Udeleženci naj vabila pri-nesejo s seboj, ker so upoštevna na obnem tudi kot vabilo za volitve novega odbora.

Smučarski izlet v Črni vrh

Potovalni urad »Aurora« pri-je v nedeljo, 6. januarja, smučarski izlet v Črni vrh nad Idrijo. Cena 5.500 lir, v kar je vklju-čena vožnja z avtobusom, vleč-nice in kosilo. Odhod avtobusa ob 7.30.

Informacije in prijave pri Au-rori, Ul. Cicerone 4, tel. 29243.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 5. januarja
SIMEON
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.35
Dolžina dneva 8.49 — Lu-ri na vzide ob 13.25 in zatone ob 4.22.

Jutri, NEDELJA, 6. januarja
TRIJE KRALJI
Vreme včeraj: najvišja temperatura 9,6 stopinje, najnižja 7,6, ob 19. uri 8,7 stopinje, zračni tlak 1026,7 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 90-odsto-ta, dežja je padla 4,8 mm, nebo 7/10 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 9,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 4. januarja 1974 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 12 oseb.
UMRLI SO: 80-letni Gastone Camu-treša, 79-letna Carolina Bajc, 66-letna Maria Pilato por. Pastore, 68-letni Domenico Grassi, 48-letni Rino Co-mino, 65-letni Adolfo Ricci, 71-letna Maria Mlac vd. Macchi, 83-letna Ro-bro pozna ves ta postopek. Zato vsi kmetovalci naše dežele upajo in pričakujejo, da bo s podporo vsega de-želnege sveta in odbora uspel vsaj nekoliko oščitniti škodljivega zaje-dalca, ki mu pravimo birokratizem.«

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
All'Esculapio, Ul. Roma 15: INAM, Al Cammello, Drevored XX. sep-tembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
Fizzul — Cignola, Korzo Italia 14; Prednini, Ul. T. Vercello 24; Serra-vallo, Trg Cavana 1.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Pro-sek (tel. 225-141); Nabrezina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Zav-lje (tel. 231-137); Milje (tel. 271-124); Božje polje — Zgonik (tel. 225-586).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST — UL. F. FILZI 10 — 30-100, 30-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 640.—
Funt sterling 1.442.—
Švicarski frank 196.50
Francoski frank 128.30
Nemška marka 227.50
Avstrijski šiling 31.60
Dinar debeli 38.—
drobni 38.—

MENJALNICA vseh tujih valut

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Ljudski oder
JAKA ŠTOKA
MUTASTI MUZIKANT
in
NE KLIČI VRAGA
(enodejanki)
Scena: VLADIMIR RIJAVEC
Kostumi: MARIJA VIDAŮ
Glasba: URBAN KODER
Besedilo pesmi: ERVIN FRITZ
Korepetitor: IGNACIJ OTA
Režija: ADRIJAN RUSTJA
V nedeljo, 6. januarja 1974, ob 16. uri.
Enotna ljudska cena lir 500.

Glasbena matica — Trst
ABONMAJSKA SEZONA 73-74
V turek, 8. januarja 1974 ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu

DUNAJSKI KOMORNI ORKESTER
Solista: Ileana Bratuš - Kacjan, sopran
Miloš Pahor, flauta
Dirigent Anton Nanut

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncer-ta pri blagajni Kulturnega doma

Gledališča

KULTURNI DOM
Jutri, 6. januarja 1974 ob 16. uri — Jaka Štoka »Mutasti muzikant« in »Ne kliči vraga«.
V ponedeljek, 7. januarja 1974 ob 17. uri — A. P. Čehov »Češnjev vrt« za abonma red K.

V turek, 8. januarja 1974 ob 15.30 gostujejo baletni solisti Opere SNG iz Ljubljane v okviru mladinskih torkov.

SAG
Slovensko amatersko gledališče v Trstu gostuje jutri, 6. januarja 1973 v Ljudskem domu v Trstu s satiričnim kabaretom za pokesino »Dlaci« in »Jajcu«. Pričetek predstave ob 17. uri.

FOLITEAMA ROSSETTI
Do jutri, 6. januarja Stalno gledališče iz Genova gostuje z Goldonje-vim delom »Grobjanji«. Režija Luigia Squarone.

AVDITORIJ
V petek, 18. t.m., bo Teatro studio Mejerchold v okviru »Teatro oggi« predstavil tržaškemu občinstvu lbe-novo dramo »Quando noi morti ci restiamo«. Režija Giuliano Merlo. De-lo bodo ponovili v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 16. uri.

Kino

Nazionale 14.30—22.00 »Il mondo dei roboti«. Barvni film. Glavno vlogo igra Yul Brinner. Prepovedano mladi-ni pod 14. letom.

Excelsior 14.00—22.00 »Amarcord

PO UVEDBI NOVIH CARINSKIH PREDPISOV NA MEJI

Tudi po novem letu ni na prehodih zastojev v avtomobilskem prometu

Predpisi zadevajo promet s potnimi listi, ne pa prometa po videmskem sporazumu

V goriških trgovskih krogih vlada dokajšnja zaskrbljenost zaradi posledic carinskih omejitev in ukrepov, ki so pričele veljati s 1. januarjem 1974. Bojazen temelji predvsem na slabem poznavanju predpisov in pa na komentarjih, ki so se pojavili v enem delu informacijskih sredstev in v gospodarskih krogih, češ da se s temi ukrepi manifestira težnja po »zapiranju meje«. Nekateri sodijo, da je zmanjšanje prometa na meji posledica carinskih predpisov o prijavi blaga, o prepovedi iznosa denarja itd. Dejansko se je obmejni promet zmanjšal že pred enim letom, odkar so se cene pri nas zvišale in je lira izgubila na vrednosti. Že takrat je promet na mejnih prehodih občutno nadel in se doslej ni okrepil; prej bi lahko rekli, da ostaja število prehodov nizko in da se kaže težnja po tem, da bi se znižalo.

Slovenska kulturna društva in Zdrženje izseljencev Benečije organizirajo danes, 5. januarja 1974, ob 15. uri v dvorani »A. Ristori« v CEDADU

DAN EMIGRANTA

Spored:

napotilo otroškega pevskega zbora iz Benečije in mešanega pevskega zbora »Rečana« iz Ljes pozdrav emigrantu recitacije otrok nastop Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta z burko Jake Štoke »Ne kliči vraga«.

V Gorici je bilo pred prazniki dosti jugoslovanskih turistov in kupcev. To se redno dogaja vsako leto. Dogaja pa se tudi to, da nastane po novoletnih praznikih zatišje, ki traja tja do spomladi. To zatišje je nastopilo tudi sedaj. Torej ni v tem nič nenavadnega.

Kar pa se carinskih predpisov tiče, ponavljamo, da ne gre za nobene posebne novosti, ampak enostavno za izvajanje zakonov, ki naj zagotovijo carinski službi inkaso carine že na mejnem prehodu, ker se sicer lahko dogodi, da uvoznik carine ne bo več plačal, ko bo zapustil mejni prehod. Nikakršnih sprememb pa ti predpisi ne uva-

jo v maloobsejni promet, ki ga urejuje videmski sporazum. Po tem sporazumu je točno določeno, kaj potnik lahko nese čez mejo. Na mejnih prehodih smo se pozanimali, če obstajajo kakšne spremembe po novem letu, še so zastoji v prometu in podobno ter smo ugotovili, da ni v prehajanju meje nobenih zamud in da, torej, niso utemeljene vesti, ki jih določeni krogi širijo.

NAROČITE SE NA PRIMORSKI DNEVNIK

NA POZIV FEDERACIJE METALURŠKIH DELAVCEV (FLM)

Tristo zaposlenih v podjetju Safog stavkalo za tovarniški sporazum

Poleg mezdnih in normativnih določil zahtevajo delavci tudi prevoz na delo

Po vsej Goriški so v teku stavkovna gibanja za podpis dopolnilnih tovarniških sporazumov. Med kolektivni, ki se že skoraj en mesec borijo za novi sporazum, je tudi tisti iz livarne SAFOG, ki zaposluje okoli tristo delavcev in uradnikov. Ti delavci so imeli včeraj prvo enotno stavko, ki jo je sklicala enotna sindikalna organizacija FLM (federacija metalurških delavcev). Med stavko so delegati govorili delavcem v posameznih oddelkih o vzrokih stavke in o potrebi enotnega, okrepljenega, boja, da podpišejo novi

sporazum. Sindikat kovinarjev je stavko oklical zato, ker po enem mesecu ravnateljstvo podjetja ni sprejelo delavskih zahtev, kot so preosnova mezdne, prehod delavcev v višje kategorije, počitek za delavce v izmenah ter izplačilo doklade 800 lir na dan za nevarnosti na delu. Poleg že navedenih zahtev meznega in normativnega značaja, je potrebnost omeniti še zahteve po družbenih reformah, ki postajajo toliko bolj nujne, odkar se zastruje energetska kriza in trka na vrata tudi

splošna gospodarska kriza. Da bi delavci ne bili preveč prizadeti, naj se jim zagotovi ustrezen javni prevoz, zlasti za tiste, ki se iz oddaljenih krajev vozijo na delo. Ravnateljstvo podjetja bo moralo ustreči tem zahtevam, če bo hotelo zagotoviti normalno proizvodnjo. Pristati bo moralo na pogajanja z delavci, ne pa zapirati vrata pogajanjem ter prepustiti naročila za zbirnim podjetjem. Kovinarji v tem obratu so pripravljani ponovno stavkati ter v čim krajšem času podpisati sporazum.

V TOREK OBČINSKA SEJA V DOBERDOBU

RAZPRAVLJALI BODO O NAČRTU PARTIZANSKEGA SPOMENIKA V DOLU

Nakup opreme za drugi oddelek vrta

Okoliški občinski sveti se v tej zimi pogosto sestajajo. Pred novim letom sta se sestala števerjanski in sovedenjski občinski svet, včeraj pa smo prejeli obvestilo o sklicanju občinskega sveta v Dobrdo. Seja bo v torek, 8. januarja ob 16. uri ter bo imela na javnem in tajnem delu sporeda kar 15 točk dnevnega reda.

Po županovih obvestilih bodo svetovanci odobrili odborov sklep o nakupu opreme za drugi oddelek otroškega vrta v Dobrdo, ki ga dograjujejo in ga bodo odprli v kratkem. Zaradi naraščajočih potreb po javnih prevoznih bo občinska uprava nakupila šolski avtobus, ki bo prevažal dijake, lahko pa ga bodo ob prostem času uporabljali še za druge občinske potrebe. Ponovno bodo razpravljali o občinskem

pravilniku glede plačevanja davka na reklamo, spopolnili bodo pravilnik o delovanju frizerskih salonov ter razpravljali o načrtu za spomenik padlim v osvobodilnem boju, ki ga nameravajo postaviti v Dolu. Odobrili bodo izplačilo nekaterih računov, določili preglednike računov za leto 1973-1974, pooblastili občinske uslužbence, naj opravljajo nadure ter izvolili novi odbor občinske podpornice ustanove (ECA). Na tajni seji bodo sklepali o prejemkih občinskih uslužbencev.

V pričakovanju sodnega leta

Novo leto in praznovanja, ki so z njim v zvezi, so že nekaj dni za nami in tudi v Gorici se življenje vrača v vsakdanji tir. Ni pa tako v sodni palači, kjer običajne počitnice med zaključkom starega in začetkom novega sodnega leta še trajajo. Te počitnice so začele že nekaj dni pred božičem ter se bodo predvidoma zaključile prihodnji teden, ko so za 8. januarja napovedane nekatere civilne razprave. Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem bodo nekaj dni pozneje, pred okrajnim sodiščem pa bodo imeli prve obravnave šele v petek, 18. januarja, ker niso prej pripravili zadevnih aktov.

Tako dolge počitnice in pa pomanjkanje sodnega osebja in uradnikov, ki ga ugotavljajo tudi v Gorici v zadnjih letih in mesecih, bodo tako še bolj zavlekli sodne postopke, ki se vedno bolj kopičijo in morajo prizadeti obtoženci čakati mesece in leta, da pridejo njihove zadeve na vrsto. To je sicer nekoliko lažje v primerih, kadar so obtoženci na svobodi; zato pa je mnogo težje tistim, ki morajo čakati na svojo usodo za železnimi zapahi. Reforma sodstva in njegovo poenostavljenje, postaja vedno bolj aktualna in potrebna.

I. M.

NAROČITE SE NA PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1974

Naročnino sprejemajo:
■ uprava: Gorica, Ul. XXIV Maggio št. 1/1, tel. 83-382
■ raznašalci
■ pošta: tekoči račun ZTT št. 11/5374

ZA VSE NAROČNIKE, KI PORAVNAJO CELOLETNO NAROČNINO DO 28. 11. 1974: ■ brezplačno mesečnik DAN in

NAGRADNO ŽREBANJE
v vrednosti 2.300.000 lir

PO PODATKIH OBMEJNE POLICIJE

Obmejni promet v decembru se je občutno zmanjšal

S potnimi listi in prepustnicami okoli 600.000 prehodov

Odkar se je začela energetska kriza, prepoved vožnje z vozili ob nedeljah in praznikih, ter znaki resne gospodarske krize, se je tudi promet čez mejne prehode občutno zmanjšal. Pri roki imamo podatke, ki jih je mejna policija zbrala v preteklem mesecu decembru ter jih primerjamo s podatki izpred enega leta.

Decembra 1973 je s potnimi listi prešlo mejo v eno smer na goriškem sektorju 39.514 italijanskih državljanov, decembra 1972. leta pa 193.347. Skoraj enake številke daje statistika za potovanje v drugo smer. K nam je prišlo v lanskem decembru 54.000 tujih državljanov, v glavnem jugoslovanskih, odšlo pa jih je prav toliko. Za statistiko, ko naj povemo, da je prišlo v decembru 1972. leta k nam 120.000 tujih državljanov ter jih je prav toliko zapustilo našo državo prek Rdeče hiše, edinega mejnega prehoda na Goriškem, usposobljenega za promet s potnimi listi.

Nekoliko ugodnejši so podatki s prepustnicami. V lanskem decembru je prešlo mejne prehode 274.000 italijanskih državljanov (decembra 1972. leta kar 546.000) ter 247.000 jugoslovanskih državljanov (333.000 v decembru 1972. leta).

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo

Kot stalen bralec Primorskega dnevnika se obračam na Vas s prošnjo, da ugodite moji želji in objavite to moje pismo v znak mojega protesta in razočaranja zaradi članke v koledarju Mohorjeve družbe za leto 1974, ki ga je napisal gospod župnik Kazimir Humar, učitelj verouka na vseh slovenskih šolah v Gorici, z naslovom »Slovenskemu dekletu v spomin«, ki je popolnoma izobličen z veliko neresničnimi izjavami in protislovji.

Kot domačin sem pokojno Berto Čučur in njeno prijateljico Jelko Kranjc zelo dobro poznal, zato me je vse to pisanje toliko bolj prizadelo. Zanima me samo to, kaj je g. župnik s tem mislil, kako mi zavedni Slovenci na Primorskem nismo vedeli kaj pomeni OF, saj je v tistem času že vsak otrok od 10. leta naprej vedel, če že ne vse, veliko pa o OF gotovo. Treba je tudi poudariti, da je bila pokojna Berta Čučur pri svojih 16 letih (ko je šla v partizane), za svoja leta zelo inteligentna in z njo je bila njena sestra Danica, ki je bila tedaj aktivistka OF. Kaj je mislil s tem, kaj da se je skrivalo pod krinko OF,

ko smo pa vsi vedeli zakaj se borijo partizani (OF) in v katere vrste smo množično vstopali.

Zakaj tista primerjava o navdušenju nad Dražom Mihajlovičem in njegovimi četniki, ter rdeči krvavi madež — s katerim je mislil na Paveliča in Rupnika, ko pa nam je bilo vsem znano, kaj so bili vsi trije in smo vedeli, da nam oni ne bodo prinesli toliko zaželenih svobode in prostosti, temveč da so nas hoteli potisniti v še večji jarem, kot smo bili za časa fašizma v Italiji.

Od kod mu informacija, da se teh dveh deklet nismo spomnili tako kot se spodobi, ko pa vsak stari sovedenjski občan ve, da takšnega pogreba niti pred to vojno in po vojni še ni bilo v Sovodnjah. Omenil bi, da sta bili ob odkritju spomenika padlim v Sovodnjah obe še posebej počaščeni, saj sta bili edini dekleti iz Sovodnj, ki sta padli za svobodo.

Na koncu bi rad poudaril, da smo se vsi zavedni Slovenci na Primorskem dobro zavedali, v katere vrste lahko vstopamo, da si priborimo svobodo in prostost, katere smo bili oropani že 20 let. Dosegli smo ju pod vodstvom OF, čeprav hoče gospod župnik Humar s svojim tendencioznim pisanjem prikazati ta boj kot komunističen, protinacionalen ter proti cerkvi.

S spoštovanjem, bivši partizan, nosilec partizanskega priznanja iz leta 1943.

Sovodnje, 3.1.1974

Sledi podpis

Na sedežu mestnih redarjev v Ulici Mazzini imajo na razpolago lastnikov sledeče predmete: torbo z delovnim orodjem, moped, moško kolo, sedem denarnic z vsotami denarja, zlat prstan, očala za vid, štiri vsote denarja, torbico z denarjem, dragoceno verigo, več metrov hidravlične cevi, več šopov ključev.

Po dolgi in mučni bolezni je preminil 81-letni

ŠTEFAN ČERNIC

Pogrebni sprevod bo krenil danes popoldne ob 14. uri, iz cerkve lurske Matere božje pri Madonni del Fante na Vrh sv. Mihaela.

Zalostno vesti sporočajo sinovi in hčerke z družinami ter drugo sorodstvo

Gorica - Vrh, 5. januarja 1974

Pogrebno podjetje Preshern iz Gradšča

V »VERDIJU« PREDVAJAJO TOLIKO PRIČAKOVANI FILM

«Sutjeska» film o legendarnem boju jugoslovanskih narodov

Nepozabni prizori humanosti in iskrenega tovarištva

V kino dvorani »Verdi« v Gorici je od četrta dalje na sporedu jugoslovanski film »Sutjeska«, ki ga v Italiji predvajajo pod imenom »Quinta offensiva«. Ker so film reklamirali več večerov, je bilo po prvi predstavi veliko udeležencev. Občinstvo, med katerim je bilo posebno dosti Slovencev, je z zanimanjem spremljalo dogajanje na platnu. Morda bi k temu kazalo pripomniti še to, da si je film ogledovala mlajša in srednja generacija, torej tisti, ki vojne od blizu ne poznajo ali pa samo delno. Film je tako izdelan, da od prvega hipa dalje pritegne gledalca in ga ne »izpusti«. Film je izdelan na podlagi zgodovinskih dogodkov ter je enak veljaven za Sutjesko kot za toliko drugih krajev, kjer so se morali partizani prebiti iz okupatorjevih obročev. To izhaja tudi iz besed poveljnika Tita, ki je preplašenim članom angleške vojaške misije dejal, da je vsa Jugoslavija obkoljena. Posebno poučen nauk, ki iz filma pogosto prihaja do izraza, je ravno v tem, da je ljudstvo, ko se bori za svojo svobodo, neuničljivo in neupogljivo.

Nedvomno bo film, ki je spomenik legendarni partizanski epopeji, deležen lepega sprejema pri občinstvu tudi v prihodnjih dneh, saj

je poln človečnosti in iskrenega tovarištva. V bojih, ki jih delo prikazuje, so se izoblikovale takšne človeške predgodovinske vretke, nje, kot je bilo z jugoslovanskimi narodi v osvobodilnem boju, ko so stali ali pa izgubili, fizično ali k samostojna narodnostna skupnost.

Film prikazuje tudi v kinematografski novogoriški občini, kjer je vladalo zanj izredno zanimanje tako da so ga predvajali po več tednov.

Dramski odsek prosvetnega društva »Štandrev« ponovi jutri, v nedeljo, 6. januarja, ob 17. uri v župnijski dvorani in Štandrevu Molierovo komedijo

ZDRAVNIK

PO SILI

Režija: A. Pregarc

Kino

Gorica

VERDI 17.00–21.30 film o jugoslovanski partizanski epopeji: »Sutjeska« (Peta ofenziva), R. Burton in Papas. Barvni film.
CORSO 17.15–21.30 »Zanna bianca« Virna Lisi in Franco Nero. Barvni film.

MODERNISSIMO 17.15–22.00 »Le dritti a Saint Tropez«, C. Gerez in C. Algrat. Barvni film.
VITTORIA 16.30–21.00 »UFO«, distribucija base Luna. E. Bisshot in Neve. Barvni film.

CENTRALE 17.15–21.30 »Le avventure di Robinson Crusoe«. V. grid. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 17.30–22.00 »Lo chiamano Trinità«. Barvni film.
EXCELSIOR 16.00–22.00 »Rugantino«. Barvni film.

PRINCIPE 17.30–22.00 »Lucky Luciano«. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA »Avto smrti«, angleški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA »Mihajlo Strogof«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE »Sola za poročene«, dan barvni film ob 19.30.
RENČE »Kavboj Kings«, angleški barvni film ob 19.00.

PRVACINA Prosto.
KANAL »šampion rodea«, ameriški barvni film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Baldini, Verdijev korzo tel. 2879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò, 1. maja, tel. 73328.

Prispevki

Goriška sekcija republikanske stranke (PRI) daruje mestni krvodaj sekciji lir 10.000 v spomin Bort Mischova.

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Cristina Past, Ivana. Nanut.
SMRTI: 81-letni upokojenec Stelčič, 82-letna gospodinja Ida Marpor. Ergens.

ministero dei lavori pubblici
ispettorato generale circolazione e traffico

OLIPHANT: NOVO LETO Z ENERGETSKO KRIZO

Churchill Heathu: »Potem jim pokaži znak zmage V in jim povej, da prihajajo svetlejši časi...«
»International Herald Tribune«, Pariz

OZN: lanski obračun

Učinkovite iniciative neuvrčenih v trenutkih dramatičnih zaostreitev — Te dejavnosti pa svetovni tisk ni uspel ustrezno spremljati — Načrti za 1974

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

NEW YORK, januarja — Dramatični razplet mednarodnih odnosov med minulim 28. zasedanjem generalne skupščine OZN zaradi bližnjazgodne krize in četrte izraelsko-arabske vojne je zasenčil mnoge pereče mednarodne probleme in razgovore o njih v OZN. Tako se je zgodilo, da je razgibana razprava o mednarodni gospodarski problematiki ostala v bližnjazgodni senci, kar je manjšini visoko razvitih držav sicer ustrezalo, nikakor pa ne tudi večini držav v razvoju.

Predstavniki držav v razvoju so v gospodarsko-finančnem odboru opozorili na to, da sedanega popuščanja v mednarodnih odnosih ne spremlja zelo važna komponenta — zboljšanje mednarodnega gospodarskega položaja držav v razvoju. Vložili so veliko truda, da bi opravili ne ravno lahek posel, namreč ocenili, kako se uredi mednarodne razvijače, ki jih spremlja razvoj v prvih dveh letih drugega desetletja v razvoju OZN — posel, v katerega se je posel ECOSOC na svojem letnjem zasedanju v Ženevi. Izpajali so dve važni pobudi alžirskih konference neuvrčenih držav, to je sklicanje posebnega zasedanja generalne skupščine, ki bo posvečeno vprašanju razvoja in mednarodnega gospodarskega sodelovanja, ter sklicanje svetovne konference o prehrani. Uspešno jim je tudi prodreti z važnimi resolucijami in sklepi, ki jih je sankcionirala generalna skupščina glede multilateralne trgovinske pogodbe, mednarodnega monetarnega sistema, zboljšanja medsebojnega gospodarskega sodelovanja držav v razvoju, vprašanja stalne suverenosti med naravnimi viri in glede drugih aktualnih mednarodnih vprašanj, ki so jih enako temeljito obravnavali tudi na 4. konferenci neuvrčenih in na 28. zasedanju generalne skupščine OZN.

S tem so načeli pereče probleme mednarodnih gospodarskih odnosov, kar je po oceni številnih delegacij dalo temu zasedanju OZN poseben pečat. Vendar pa informativna služba sekretariata OZN temu ni posvetila ustrežne pozornosti, deloma zaradi tega pa je tudi svetovni tisk premalo pisal o teh stvareh. Tako imenovanim velikim listom v visoko razvitih državah se sicer nikoli ni zdelo vredno posebej objavljati informacij, ki iz zvezevala v ugotovitve, da brez »gospodarskega popuščanja« tudi ni pravega »političnega popuščanja«.

To »utisjevanje« burnih mednarodnih debat o težavnih gospodarskih problemih je nekoliko odvrčalo pozornost mednarodne javnosti od bistvenih gospodarskih tegob današnjega časa, zato je bil gospodarsko-finančni odbor prisiljen predlagati posebno resolucijo o tem, da naj bi služba javnega obveščanja OZN (OPI) in center za gospodarske in socialne informacije v svojih komentarjih, pregledih in informacijah v prihodnje izprizneje obravnavala važnejše dogodke na gospodarskem in socialnem področju. V okviru OZN, vstevši sklope in resolucije gospodarsko-finančnega odbora.

Neuvrčene države so bile resnično gonila sila vseh glavnih akcij na področju mednarodnih gospodarskih odnosov in mednarodnega gospodarskega sodelovanja, ki so jih sprožili in uresničili v okviru 28. zasedanja generalne skupščine. Neuvrčeni so v skladu s priporočilom alžirskih vrhov delovali kot »katalizator« v okviru skupine 77 držav v razvoju in jim je uspelo, da so s pomočjo te skupine vrgli delo gospodarsko-finančnega odbora v reševanje glavnih gospodarskih problemov držav v razvoju.

V resoluciji o posebnem gospodarskem zasedanju generalne skupščine, sprejeti na minulnem zasedanju generalne skupščine, je izrecno navedeno, da je treba državam v razvoju dati priložnost, da se s svetovno skupščino OZN srečajo na svetovni ravni. V resoluciji je tudi določeno, da se v okviru OZN organizira svetovna konferenca o prehrani in drugi.

Koordinacijski biro neuvrčenih držav, ki so ga sestavljali predstavniki tega odbora, je sklenil zelo plodno dejavnost, ki so jo neuvrčeni razvili na gospodarskem torišču v okviru minulnega zasedanja generalne skupščine, nadaljevali v vseh organih OZN, ki bodo delali do 29. skupščine, kot so ECOSOC, pripravljali odbor za posebno gospodarsko zasedanje generalne skupščine ter za svetovno konferenco o prehrani in drugi.

MOMČILO BLAGOJEVIĆ

Močni svetovni gospodarski trusti so svetovni javnosti vsilili psihozo pričakovanja popolnega gospodarskega poloma - Kriza industrije neizogibna?

BEOGRAD, januarja (Tanjug) — Svet je te dni ponovno zajela panika. Delnice industrijskih družb na svetovnih borzah od Tokia prek Frankfurta do New Yorka so začele vrtoglavo padati. Svetovnemu gospodarstvu in mednarodni trgovini napovedujejo črne dneve. Mnogi opozarjajo, da svet resno brede v recesijo. Neredi pesimisti omenjajo celo zlošno leto 1929. Po njihovem je na vidiku svetovna gospodarska kriza.

V zadnjih nekaj mesecih se je že večkrat zgodilo, da je v svetu, zlasti zahodnem, zavladal preplah, povezan s skrbjo za prihodnost človeštva. Svetovna javnost že dalj časa o ničemer toliko ne razpravlja kot o energetski krizi. Odkar so energetske države prenehale prodajati nafto Združenim državam Amerike in Nizozemski ter začele zmanjševati proizvodnjo te surovine, s čimer so hotele pritisniti na zahodne države, da bi nehale podpirati agresivno politiko Izraela, pa so močni svetovni finančni trusti vsilili mednarodni javnosti psihozo pričakovanja popolnega gospodarskega poloma.

Mračne ocene za svetovno ekonomiko so dobile novo potrdilo v sklepu proizvajalke nafte iz Perzijskega zaliva,

njem naj bi proučili politične, socialne in druge implikacije svetovnega gospodarskega položaja in položaj držav v razvoju v svetovnem gospodarstvu, začrtali obseg in zasnovno mednarodnega gospodarskega sodelovanja z namenom, da bi ciljem zagotovili pravo mesto v delovanju sistema OZN ter ustvarili nov sistem mednarodnih gospodarskih odnosov, temelječ na enakosti in skupnih interesih vseh držav kakor tudi poglavi v tej ustrezni mehanizmi sistema OZN, ki naj bi postali učinkoviti instrumenti svetovnega gospodarskega sodelovanja in strategije mednarodnega razvoja.

Čeprav je s konkretnim predlogom za sklicanje svetovne konference o prehrani prišla na dan ameriška delegacija, so to zamislili sprožili tudi na alžirskem vrhu, kar je prav tako zapisano v uvodu k resoluciji generalne skupščine o sklicanju te konference v novembru 1974. leta v Rimu.

V razpravi v gospodarsko-finančnem odboru je jugoslovanski predstavnik Mirodrag Čabrić podprl ta predlog, pri čemer je poudaril, da »ni mogoče pričakovati, da bi se v 14 dnevih, kolikor traja ta konferenca, izprizneje pogovorili (o konkretnih ukrepih), je pa pričakovati, da bo konferenca olajšala ta pogajanja s tem, da bo izoblikovala važna načela za rešitev problema svetovne prehrane«.

Koordinacijski biro neuvrčenih držav, ki so ga sestavljali predstavniki tega odbora, je sklenil zelo plodno dejavnost, ki so jo neuvrčeni razvili na gospodarskem torišču v okviru minulnega zasedanja generalne skupščine, nadaljevali v vseh organih OZN, ki bodo delali do 29. skupščine, kot so ECOSOC, pripravljali odbor za posebno gospodarsko zasedanje generalne skupščine ter za svetovno konferenco o prehrani in drugi.

MOMČILO BLAGOJEVIĆ

Močni svetovni gospodarski trusti so svetovni javnosti vsilili psihozo pričakovanja popolnega gospodarskega poloma - Kriza industrije neizogibna?

BEOGRAD, januarja (Tanjug) — Svet je te dni ponovno zajela panika. Delnice industrijskih družb na svetovnih borzah od Tokia prek Frankfurta do New Yorka so začele vrtoglavo padati. Svetovnemu gospodarstvu in mednarodni trgovini napovedujejo črne dneve. Mnogi opozarjajo, da svet resno brede v recesijo. Neredi pesimisti omenjajo celo zlošno leto 1929. Po njihovem je na vidiku svetovna gospodarska kriza.

V zadnjih nekaj mesecih se je že večkrat zgodilo, da je v svetu, zlasti zahodnem, zavladal preplah, povezan s skrbjo za prihodnost človeštva. Svetovna javnost že dalj časa o ničemer toliko ne razpravlja kot o energetski krizi. Odkar so energetske države prenehale prodajati nafto Združenim državam Amerike in Nizozemski ter začele zmanjševati proizvodnjo te surovine, s čimer so hotele pritisniti na zahodne države, da bi nehale podpirati agresivno politiko Izraela, pa so močni svetovni finančni trusti vsilili mednarodni javnosti psihozo pričakovanja popolnega gospodarskega poloma.

Mračne ocene za svetovno ekonomiko so dobile novo potrdilo v sklepu proizvajalke nafte iz Perzijskega zaliva,

Mračne ocene za svetovno ekonomiko so dobile novo potrdilo v sklepu proizvajalke nafte iz Perzijskega zaliva,

Mračne ocene za svetovno ekonomiko so dobile novo potrdilo v sklepu proizvajalke nafte iz Perzijskega zaliva,

Mračne ocene za svetovno ekonomiko so dobile novo potrdilo v sklepu proizvajalke nafte iz Perzijskega zaliva,

Molitev za srečno 49. leto

Dolga in vljudna japonska novoletna čestitka letos ne zveni posebno prepričljivo — Državo »največjega gospodarskega čudeža« tarejo inflacija in še marsikakšne druge težave

OD NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

TOKIO, 1. januarja — Samo na novoletni dan se odpro posebna, dvanaajstmetrska vrata na postaji tokijske krožne železnice Yamanote v Karajuku. In policaji napnejo vrvi v štirih pasovih vzdolž široke ceste skozi najlepši tokijski park, kjer ni nobeno drevo enako drugemu. Vrvi zato, da se ne zavoza reka treh milijonov romarjev — malodane tretjine vseh Tokijcev — ki so tudi letos, kakor vsako leto osoreje, poromali v tempelj — vulgo v šrajn in knjižno v džidžo — na čast cesarja Meiji.

Po japonsko se, menda, čestita novo leto zelo vljudno in v prevodu zelo dolgo: »Hvala za vse, kar ste storili zame v minulem letu in, upam, da v tem, ki prihaja, ne bo manj!« Ali pa tudi po zahodnjaško: »Srečno devetindesetletje!«

Pa se zdi letos slednja čestitka premalo obetavna! Zakaj v »srečnem devetindesetletju« — v deželi na otokih že dve in pol tisočletji štejejo leta, kolikor časa vlada teno, cesar, in šteje je, mimogrede povedano, tako ukoreninjeno, da prevajalci vedno vzamejo v roke svinčnik in papir, da preračunajo v našo letnico — je toliko vprašajev, kot se nikoli doslej. Je zapisal uvodničar v dnevniku, v šimbunu, »Mainichi«, da tako negotove prihodnosti Japonska še ni doživela od »naše povojne, miroljubne ekspanzije«.

Pesimistom se zdi, kot bi se res pisalo devetajstodvetindesetletje po julijanskem koledarju...

20 hotelskih zrezkov za eno plačo

Pravzaprav, če bi bil jaz gospodinja, bi tudi pljuval na kogarkoli že, vsakič ko bi šel v tokiško trgovino. Takošno je bilo tudi moje prvo srečanje s Tokiom pred mesecem, ko sem prosil prijazno Jugoslovanko, če me vzame s seboj nakupovat. Za poprečno mesečno plačo 100.000 jenov, preračunano 5.535 din — pa odštejemo še najmanj 15 odstotkov za minimalno tovarniško, delavsko stanovanje s 50-odstotnim popustom — ergo za 4.700 din, ste novembra dobili: 560 kg riža ali 685 jajc — to pa je edino poceni. Če bi hoteli meso za pljučno pečenko, ga dobite le slabih osem kil za mesečno plačo in črn kruh stane preračunano več kot dva stara jurca, par hrenovk pa 890 din.

Še enkrat povem: to so novembrske cene. Samo v zadnjem mesecu minulega leta so se cene namreč povečale za 3,2 odstotka!

In tako ljudje ne marajo več.

Japonci, ki jih moram občudovati, kako nepopisno disciplinirano in urejeno in kako skromni so, vsak mesec prinašajo svoj jen v banko za stara leta — tudi zato, ker je socialno in zdravstveno zavarovanje zelo skromno — da so zgradili gospodarsko veselejo sveta zdaj nočejo več delati samo za skorjo riža in za »mimmetrsko« stanovanje — in za avto in za televizor in za tranzistor, kar je, slednje, izjemno poceni.

Radne desodstotne rasti minulim desetletju, kar se ni zgodilo na tem svetu — in to v veliki meri na račun odpovedovanja delavcev, pa tudi zelo spretnega izkoriščanja, vedno v pravem trenutku, svetovne konjunkturo surovin in energije — japonski ljudje ne prenesejo več.

Tanakin vladno podpira brez zadržkov samo še 22 odstotkov povprašanih Japoncev. To je, dejali bi, pravi prevrat, saj je pred dvema letoma kar 53 odstotkov vseh anketirancev podpiralo zdajšnjo predsednika.

To seveda še nikakor ne pomeni, sodim, da bo moral predsednik Tanaka razpisati volitve prej, kot bi jih moral po ustavi, saj se opozicijske stranke, ki so vsako leto močnejše, nekako ne morejo dokončno dogovoriti za enotno, opozicijsko fronto. Tanakin kabinet je ta trenutek tudi postavil na glavo investicijske in finančno politiko vlade, da bi se rešil naraščajočega nezadovoljstva zaradi spiralne inflacije. Na koncu koncev lahko med adute liberalno-demokratske stranke naštejemo tudi to, da je bil kabinet nekdanjega predsednika Sata tik pred zadnjimi volitvami natančno malo popularen, kot je danes Tanaka — 47 odstotkov anketirancev je izjavilo, da ne podpira vlade — potem pa so demokrati vseeno zmagali na volitvah: seveda z novim leaderjem.

Se ena beseda o anketi Tanake zdaj predvsem ne marajo ženske in mladina — 51 odstotkov dvajset, trideset in štiridesetletnikov ne pod-

bile nikoli pripravljene pomagati.

Toda svetovni finančni magnati niso v skrbih samo zaradi tistega, kar se je zgodilo v Teheranu, temveč tudi zaradi tistega, kar je mogoče v zvezi z nafto pričakovati v prihodnosti. Mednarodnemu kapitalu ni uspelo, da bi razbil monopol izvoznice nafte, ki so se združile v organizacijo OPEC v odgovor na karteliranje svetovnih naftnih družb. Naftne države so približe, da še ni izrekle zadnje besede. Če cene nafte in lahke bogatitve iz bogatih na račun najrevnejših je očitno minil. Gotovo pa je, da svet zaradi tega ne bo propadel.

Kamera brez moči

V Phoenixu v Arizoni so zaradi tatvine pripeljali pred sodišče nekaj Jacka Stevensa. Ta je namreč z puščico v roki prišil blagajnika neke banke, da mu je izročil 500 dolarjev in nato pobežnil. Čeprav je blagajnik takoj aktiviral specialne filmske kamere ki takšna razbojništva nismo, ni to preiskavi prav nič pomagalo, ker razbojnikova glava ni segla do pulta banke. Tat je bil namreč 125 cm visoki pritlikavec.

Kdo dobi levji delež

Vendar ne bogatijo samo naftne družbe. Države, ki kupujejo nafto, so udeležene v ceni nafte povprečno približno s 47 odstotki, saj jo obremenjujejo z raznimi posrednimi davkami. To pomeni, da države porabnice nafte zaslužijo s tekočim zlatom približno šestkrat toliko kot tiste države, ki jim je nafta najpomembnejše ali edino na ravno bogastvo!

Potemtakem obstojijo varni izhodi iz nevarnosti, da bi se industrija zahodnih držav znašla v krizi samo zaradi tega, ker so naftne proizvajalke povečale svoje davke. Naftni magnati gotovo ne bi propadli, če bi za kakšno desetinko odstotka zmanjšali svoje dobičke. Tudi državne blagajne zahodnih držav niso tako revne, da se ne bi moge odreči vsaj delku dohodkov od proizvodov, ki ga uvažajo iz najrevnejšega dela sveta, tistega, ki mu niso

Manjša rast

Zdaj je vlada napovedala obsešno stanje: Za rešitev energetske krize in za rešitev svoje priljubljenosti. Obljubil je, da ne bodo »zadrižali« (Takeda) in da bo zamrznila cene osnovnih živil in energije. Kljub izrednemu stanju pa vlada še zdaj ni ponudila zadovoljive rešitve zoper spekulacijo z zemljišči, ki so — po besedah voditeljev socialistične stranke in komunistične partije — med osnovnimi viri inflacije.

In na koncu, če lahko zelo poenostavim, opozicija Tanaka pa je obljubil — z

asistenco konservativnega finančnega ministra Fukude — da zaustavi inflacijo in poveča plače na račun investicij. Tako je japonski državni proračun za investicije v letu 1974 manjši kot kdajkoli v zadnjih desetih letih: prvič po letu 1956 bo Japonska investirala manj, kot je to storila prejšnje leto. Ob tem pa vlada predvideva, da bo povečala izdatke za socialno varnost delavcev kar za 36 odstotkov.

Socialisti in komunisti vsemu temu preveč ne verjamejo: Najprej sodijo, da je Tanakina vlada v službi velikega kapitala, ki ne bo dovolil, da bi se investicije občutno zmanjšale. Drugič, pravijo v opoziciji, potrebno je povsem črtati izdatke za armado, pa bo več denarja za stabilizacijo gospodarstva.

In na koncu, če lahko zelo poenostavim, opozicija Tanaka pa je obljubil — z

skupaj z največjimi sindikati zahteva, da se pri ustaljenih cenah povečajo plače za trideset odstotkov. Kako srečno bo torej leto 49e?

Svežnji bambusov pred vrati vsakega doma na Japonskem — po trije bambusi zvezani in prirezani po filozofiji ikebane v najvišje steblo: nebo, srednje: človek in najnižje: zemlja — upajo v srečo.

Kot pred templem Meiji — kot pred vsakim šrajnom — je lepa navada, da si z lešenim korcem umiješ usta iz svetega vrelca, preden izgovoriš molitev.

Pa mi je rekel japonski prijatelj, da bi bilo lepo, če bi si vsi ljudje tega sveta na novo leto devetindesetsto umili usta in bi poslej govorili samo resnico. Potem bi bilo, se je priklonil, tudi to leto srečno.

ANTE MAHKOTA

Američani o Nixonu

»Washington Post« je nedavno objavil rezultate ankete, s katero so skušali ugotoviti, kaj Američani mislijo o predsedniku Nixonu. 45 odstotkov anketiranih je menilo, da bi bilo mnogo bolje, če bi predsednik svoje mesto prepustil nedavno imenovanemu podpredsedniku Fordu. 31 odstotkov Američanov je proti takšni zamisli, 24 odstotkov pa se jih ni moglo odločiti. 16 odstotkov Američanov meni, da bi bil Ford boljše od Nixona še zaradi tega, ker ni vpleten v zadevo Watergate, drugi pa razmišljajo o tem, ali se njihov podpredsednik dovolj dobro spozna na vodenje zunanje politike.

Razumevajoča avtomobilsko tovarna

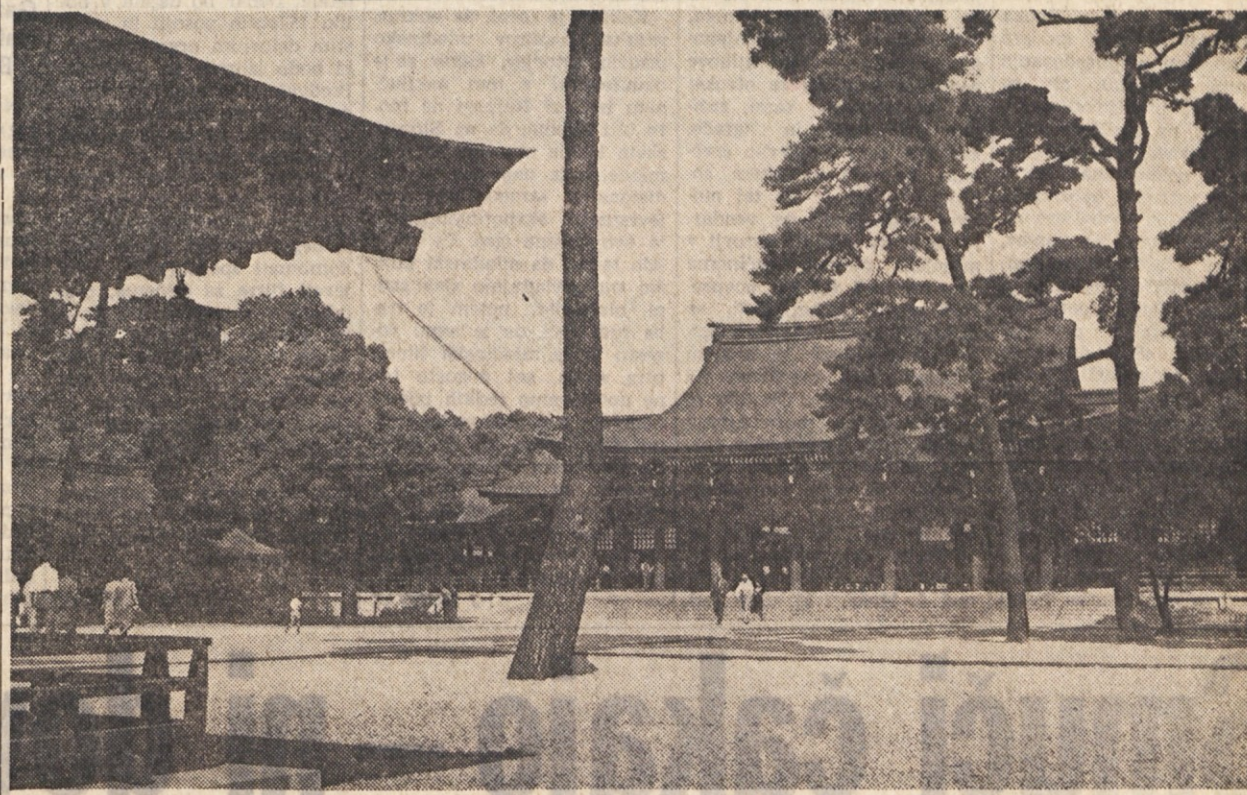
Na moč presenečen je bil nek avtomobilist, ki je ugledal za volanom avtomobila Range-Rover princa Charlesa, ki si je na prijašniku avtomobila vozil novoletno jelko. Ni se ne bi toliko čudil, če ne bi nekaj dni pred tem slikal o prometni nesreči, ki se je pripetila princu in pri kateri je popolnoma razbil avtomobil znamke Range-Rover. Zadržjo se tako pojasniti: britanska družba motor-

Pat Nixon na vrhu lestvice

Bralke ameriške ženske revije »Good Housekeeper« so na prvo mesto lestvice najbolj priljubljenih žensk v ZDA postavile soprogo ameriškega predsednika Nixona, Patricio, sledijo pa ji Mamie Eisenhower, Rose Kennedy, Golda Meir, Lady Bird Johnson, Shirley Temple-Black, igračka Patricia Neal, monaška princesa Gracia, dr. Joyce Brothers, na desetem mestu je Nixonova hči Julie Nixon Eisenhower.

Senatorjeve težave

Kar se tiče osebnih nevednosti, jih je imel ameriški senator William Proxmire lani dober, kar dvakrat je bil žrtve silnih napadov, a obratno se je za senatorja končalo še kar dobro. Nedavno tega pa je imel še eno smolo. Na poti iz Bele hiše proti domu mu je na ledu spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da ima roko v mavcu.

TEMPELJ MEIJI SREDI TOKIA: 364 dni na leto (na sliki) in 3.000.000 romarjev na novoletni dan.

Teror v Londonu

Senzacionalistični britanski tisk napoveduje, da bodo teroristi sveta prenesli svoje delovanje na britanska tla

OD NAŠEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 3. jan. — Pred britansko policijo stoji v teh dneh več nerazrešenih vprašanj: kdo je tik pred novim letom poskušal ubiti veletrgovca Josepha Sieffa, enega izmed glavnih vodij britanske cionistične organizacije in finančnega podpornika Izraela? Ali se v severni Irski resnično zbirajo in urijo s pripadniki irske republikanske armade IRA tudi palestinski gverilci? Kdo je 18-letna Američanka, ki jo je Scotland Yard pred dnevi pripril zaradi tihotapljenja petih pištol in streliva?

Dekle je na londonski Heathrow priletelo iz Los Angelesa, varnostne oblasti so ji na letališču skrivaj pregledale prtljago in odkrile orožje, ki si je sedlela v jo armetirale, ko se sestala z nekim Maročanom. Kdo je skrivnostni Pakistanec, ki je tudi priletel iz Los Angelesa — dva dni za Američanko — in ga sumijo, da pripada isti skupini z nelepimi nameni? In kdo sta dva Arabca, ki ju policija zaslišuje na isti policijski postaji (londonska občina Ealing) kot ostale tri osumljence? Britanska policija za sedaj še vztrajno molči o teh zadevah. Zvedelo se je edinele to, da je Scotland Yard zaprosil ameriški FBI za podatke o Američanki in Pakistancu, ter da bo morda v naslednjih 48 urah prišlo do deportacije.

Znano je tudi to, da je Scotland Yard poslal vsem letalskim družbam v Britaniji seznam 30 arabskih oborožencev, ki naj bi menda poskušali priti v Britanijo. Senzacionalni britanski tisk da nes napoveduje, da bodo teroristi vsega sveta prenesli svoje delovanje iz Amerike, Evrope in Bliznjega vzhoda na britanska tla. Časopisi tu di navajajo neki bejrutski časnik, ki je baje zapisal, da so se pripadniki IRA in člani raznih podtalnih palestinskih organizacij dogovorili, da bodo z združenimi močmi izvajali teror v Britaniji.

Za arretirano skupino, v kateri so Američanka (po naj novejših vesteh gre za 18-letno Allison Thompson iz Oregona), Maročan in Pakistanec, menijo, da je v zvezi z neko maroško, ilegalno orga-

MITJA MERSOL

Vojvodinski obeti

Leta 1975 povsem dokončan namakalni kanal med Donavo, Tiso in spet k Donavi — Vsi prekopi so dolgi 658 km — Vloženo 1,5 milijarde dinarjev

OD NASE BEOGRAJSKE DOPISNICE

Ko pri nas govorimo o plodni zemlji, se nam v mislih prikažejo polja in vojvodinske ravnice. V tem mestu pod soncem mora, kot mislimo, vse uspevati in roditi. Pri tem pa navadno pozabimo na senčno stran medalje, na to, da v Vojvodini pada na leto komaj 626 milimetrov dežja in da dežja ni ravno takrat, ko je kmetijskim kulturam najbolj potreben. Po drugi strani pa poplave in talne vode v Vojvodini pogosto povzročajo velikansko škodo. Včasih poplavijo tudi po 400.000 hektarov.

Ali je mogoče govoriti o razviti agrokulturi, ki jo je pokrajina dala na prvo mesto svojega razvoja, pri tem pa prositi naravo, naj pravčasno pošlje sonce in dež, in v kakšni luči so potem mnogi izmed ciljev, ki jih je začrtal zeleni plani in dolgoročni razvoj kmetijske proizvodnje? Tega ne bomo ustvarili s prošnjami, s kakršnimi so prej in včasih še zdaj po vojvođinskih vaseh kmetje prosijo nebo, naj pošlje zlate deževne kapljice za pšenico in koruzno zlatoto.

Vse to je upošteval tudi prvi petletni načrt Jugoslavije. Tako se je leta 1947 začelo veliko študijsko delo za hidrosistem Donava-Tisa-Donava. Za izdelavo načrta, ki bo s 658 kilometrov velikih in 12.000 malih prekopov ter več kot 50 vodnogospodarskih objektov vplival na 1.230.000 hektarov površin v

Bački in Banatu, je bilo treba deset let. Dela so se začela leta 1957. Do zdaj so končana 94 odstotno. V Vojvodini obiljubljajo, da bo hidrosistem popolnoma gotov v sredini leta 1975, torej po 18. letih.

Poleg obsežnosti načrta je gradnja zavleklo tudi pomankanje sredstev. Najprej je dela na velikem omrežju prekopov do 70 odstotkov financirala federacija, 20 odstotkov za majhne prekope pa sta dala Srbija in Vojvodina. Financiranje je prevzela tudi pokrajina. Trdijo, da bo načrt gotov tak, kot predvidevajo in da investicij ne bodo prekoračili. Gre za 150 milijard starih dinarjev.

Kaj pričakuje

Ena prvih lokalnih hidrosistemov je, da bo omogočil odtekanje talne vode s 790.000 hektarov oziroma preprečil

škodo, ki so jo vsako leto povzročale talne vode, še zlasti v Bački. Zatem pa bi po prvotnem načrtu namakali 360.000 hektarov. Glede na to, da nameste črpalne postaje gradijo pri Bečuju velik jez, bodo namakalno površino povečali na 500.000 hektarov. Po prekopih hidrosistema preprečijo lažje do 1000 ton nosilnosti približno 3 milijone ton blaga na leto. Tako je prevoz znatno lažji in cenejši, kar je za Vojvodino in njeno kmetijstvo velikega pomena. V sredini leta 1975 bodo imeli na površini 5000 hektarov ribnike. Te pa bodo postopoma širili, tako da jih bo na površini 14.000 hektarov. Vodo hidrosistema uporabljajo tudi industrijski objekti, zlasti živilska industrija, v Vrbasu, Črenkvi, Bečuju, Zrenjaninu itd.

Takšna bi morala biti oseba na izkaznica prekopa Donava-Tisa-Donava.

va-Tisa-Donava. Za tem številkami pa se skrivajo mnoge koristi, ki jih je prav tako mogoče izraziti s številkami, kot tudi tiste, ki so pogoj za razvoj drugih področij.

»Brezmejne možnosti«

Ceprav ni meja objektivnih možnosti, analize pa se včasih izkažejo kot napačne, zapajmo vseeno eni izmed njih. Izdelali so jo strokovnjaki, ki so upoštevali zadnjih sto let in izračunali, da bo Vojvodina po zaslugi hidrosistema dajala povprečno na leto 502.000 ton pšenice več oziroma prav toliko, kolikor je zdaj uvozimo. V tej pokrajini bodo pridelali 935.000 ton več koruze, 669.000 sladkorne pese in 151.000 ton krompirja. Tako pravijo analize in številke.

Se več, strokovnjaki pravijo, da bo to vplivalo tudi na razvoj živilarstva, na preskrbo tržišča, cene, možnosti, standard. Glede na to, da tu zeleni naravi predvideva razširitev živilarstva, naj omenimo samo en poučen primer iz preteklosti.

Z istimi željami so od leta 1957 do 1959 v Vojvodini za začetek kupili 300.000 krav in telic. Zanimljivo pa so proizvodnjo živilske krme in zato se je z leti število živine zmanjšalo, namesto, da bi se povečalo. Zdal imajo v Vojvodini 135.000 krav.

S hidrosistemom so ustvarjene tudi možnosti za proizvodnjo živilske krme in zato temelj za večjo prirejo mesa in mleka. Na hektarju so doslej pridelali 5 do 6 vagonov zelene krme, z namakanjem pa bodo, kot pričakujejo, pridelali 15 do 20 vagonov. Število žetev se bo povprečno povzpelo na tri v letu.

Delo še čaka

To je samo del tistega, kar utegnemo dobiti s hidrosistemom Donava-Tisa-Donava, seveda, če bo voda iz prekopov prišla do njiv. Infrastruktura je sicer zgrajena, vendar bodo potrebne še zmeraj znatne investicije za dopolnitve namakalnega sistema.

V ta namen je pokrajina namenila približno 7 milijard starih dinarjev državnega kapitala. Denar bo dajala v obliki 15-letnih posojil in to istim delovnim organizacijam, ki bodo izbrane na natečaju. Predvidena je možnost, da ta denar ostane združenemu gospodarstvu, če bi ga vlagalo v nadaljnji razvoj.

Ceprav hidrosistem Donava-Tisa-Donava še ni niti končan, smo se že začeli vesti zelo negotovno. Industrijski kombinati »pozabljajo«, vgrajevati filtre za čiščenje, zato odtekanje v prekope ob katere gradijo ribnike in namakalne sisteme, odpadne vode. Dilema, kdo se bo komu moral prilagoditi, industrija ali kmetje hidrosistema ali pa ribe in rastline onesnaženi vodi, pravzaprav ni niti dilema. Prestavne edino prizadevanje, da se v prihodnosti vse našte možnosti tega načrta čim bolj izkoristijo.

A. Škerlove, J. HORVAT

BOJANA JAGER

Fiatovi traktorji iz Štor

Od 10.000 traktorjev polovica za potrebe SFRJ — Zanimanje

STORE, 3. jan. — V železarni Store se pripravljajo na začetek gradnje tovarne traktorjev na osnovi dolgoročne industrijske kooperacije in kreditne odnosa o skupnem vlaganju v novo tovarno med železarno Store in tovarno Fiat. Od skupno 10.000 traktorjev, izdelanih v Štorah, bi bila polovica na voljo za potrebe jugoslovanskega tržišča. Trg je to napoved ugodno sprejel.

Uvajanje določenih tipov traktorjev na našem tržišču že poteka. Sočasno s podpisom pogodbe o industrijski kooperaciji je bila sklenjena tudi pogodba o generalnem zastopstvu Fiata v Jugoslaviji za celoten Fiatov proizvodni program kmetijskih strojev ter pogodba o odprtju konsignacijskega skladišča za traktorje in rezervne dele Fiat v Štorah.

Tu prodajajo Fiatove traktorje M-300 z 28 KS, M-350 in M-350 special z dvojno sklopko. Popravila je izredno veliko, tako da železarni do konca minulega leta ni uspelo dobaviti vseh vplačanih traktorjev. Kupci Fiatovih traktorjev, ki so le-te vplačali že lani, bodo prejeli stroje v januarju in prve dni februarja.

Nova pošiljka je že na poti. Kmalu po tem bodo začeli s prodajo Fiatovih traktorjev iz konsignacije, predvidene za leto 1974.

FRANJO KRIVEC

Plin vzhodni SFRJ

Gazifikacija bo prevzel Naftagas — Po 1976 se BiH in Makedonija

NOVI SAD, 3. jan. (Tanjug) — Kmalu bodo začeli uresničevati načrti gazifikacije vzhodnega dela Jugoslavije. Kombinati »Naftagas« v Novem Sadu bo po tem načrtu ki sta ga sprejeli Vojvodina in Srbija, prevzel odgovornost za razvoj novega energetskega sistema; ta naj bi bil uresničen v letu 1976.

»Naftagas« in Vojvodina bosta prispevala po 250 milijard nov dinarjev, Srbija 200 milijard, mednarodna banka za obnovu in razvoj pa približno 60 milijonov dolarjev. Po letu 1976 bodo sistem razširili na BiH in pozneje na Makedonijo. Leta 1978 bodo iz domačih virov zagotovili 2,3 milijarde kubičnih metrov plina.

Plačevanje zastojev

Spremembe carinskih predpisov le zaradi težav pri izterjavi neplačanih carinskih dajatev — Brez bojzani pred papirnatimi formalnostmi na meji

NOVA GORICA, 3. jan. — Prvi delovni dan v novem letu na meji z Italijo in Avstrijo je povsem enak kateremukoli dnevu v minulem letu. Cariniki opravljajo svoje dolžnosti ažurno, bojzani pred zastoji so bile odveč.

Po informacijah, ki smo jih prejeli z več prehodov proti sosednjim državam, danes na meji ni posebnega prometa. Poleg običajnega poplačnega mrtvila je morda vsaj deloma vzrok temu tudi vrsta dezinformacij, ki so zadnje čase krožile med ljudmi o novih carinskih predpisih. Dejansko ne gre za nikakršno omejevanje občanov pri normalnem prehajanju ter prenašanju različnega blaga čez mejo.

Brez carine blago do 300 dinarjev

Z več strani smo danes dobili ponovno potrditve, da imetniki potnih listov lahko prinesejo v državo brez plačila carine blago do vrednosti 300 dinarjev, pri čemer pa posamezni predmet ne sme presegati vrednosti 50 din. Za večjo vrednost blaga pa je treba takoj na mejnih prehodih poravnati carinske dajatve.

Da ne bi imeli občani pri vračanju iz tujine težav s poravnavo carinskih dajatev, so organizirale carinarnice na

manj prometnih prehodih čuvanje denarja. Pri večjih prehodih, kjer so turistični uradi in menjalnice, pa občani lahko deponirajo denar ob odhodu v tujino ter ga ob vrnitvi spet dobijo za plačilo carinskih dajatev.

Le registracija večjih dragocenosti

Precej vznemirjenja so povzročale vesti, da bodo morali potniki ob prehajanju meje prijavljati carnikom osebno prejetega in druge predmete. Dejansko gre le za registracijo večjih dragocenosti in tehničnih predmetov, ki bi utegnili ob ponovni vrnitvi občanov iz tujine vzbujaati sum, da gre za njihovo prinašanje v državo brez poravnave ustreznih obveznosti.

Na območju največje, to je sezonske carinarnice, so te dni vsega skupaj napisali le dve potniški carinski deklaraciji. Že ta podatek sam pove, da se pravzaprav na meji ni skorajda nič spremenilo. Seveda pa je bil pretekle člove sorazmerno šibak mejni promet, potniki, ki so prihajali

prek meje, pa niso imeli s seboj blaga za carljenje, saj prvega dne niso bile odprte trgovine v Italiji, včeraj in danes pa se le redki potniki podajo prek meje po nakupih.

Na carinarnici v Sežani so povedali, da je neutemeljeno razširjeno mnenje, da je začel veljati nov carinski zakon, ki ga je s 1. januarjem močno spremenil sistem carljenja. Z novim letom so pri carinjenju uvedli le novost, da mora vsak potnik plačati carino takoj na meji. To pa je bilo potrebno, ker je doslej, ko so potniki lahko odnesli blago, carino pa plačali pozneje, nastalo presenetljivo veliko dela in stroškov, da so izterjali carino, mnogi pa so jo preprosto »pozabili« plačati. Do konca novembra so samo sezonski carinarniki dolgovali občani iz vse Jugoslavije za 87.576 carinskih potniških deklaracij 19.149.639 dinarjev.

Navodilo, da mora občan plačati carino takoj ob vnosu blaga v Jugoslavijo, po mnenju

LOJZE KANTE

Poprečna raven

Ob koncu lanskega leta izšla vrsta mladinskih knjig — Nekonzvencionalna oprema teksta »Zajček gre na luno«

Proti koncu minulega leta je pri Mladinski in Partizanski knjigi izšlo več tekstov, ki, sicer naključno zbrani za ta zapis, ponujajo značilen vpogled v lansko knjižno produkcijo za mlade. Gre za ponatise, prevode in nova dela domačih piscev, pri celotni »berbi« pa sta očiti dve karakteristiki (vzemimo Partizansko knjigo, ki je izšla dela Ingoliča — ponatis »Udarne brigade« in Ferleza, Rebolja, Makarovičeve in Brenkove, ter Mladinski knjigo, pri kateri je izšlo več slikanice »Storžkovo popoldne« I. Zorman in prevod teksta češkega avtorja O. Sekore »Dogodivščine mravljičnice Ferdinandove« bodisi da gre za realistično pripovedovanje v različnih variantah ali za fantastično, pravilno obdelano snovi na različnih stopnjah in ravneh imaginacije.

Takšna »realistična«, naravi stvari ustrezna opisovanja se razvija iz Reboljeve »vesti« »Goldenbrak in Sanja«, čeprav si je avtor prizadeval, da bi jo zvil v nadstvarne okvire, iz »Dolge potie K. Brenkove (kratka partizanska zgodba), »Sive druščine I. Ferleza, ki govori o volčji tolpi in njenem boju za obstanek, pri čemer je pisec posebil volčje junake, sicer pa spletel napeto fabulo, saj bralec ne ravno potesno sledi volčjim podvigom in neizbežnemu koncu, a si na posledno ne more kaj, da v knjigi ob njeni navdušenosti za naravo ne bi našel nekaj

zakonitosti, ki spletajo tudi niti kriminalke. Po drugi strani pa je nemara že do »fantastične« sferi pravilica »Zajček gre na luno« S. Makarovičeve. Tekst je opremljen oziroma ilustriran I. Kržišnik, ta zdaj že izjemni knjižni opremljevalec, ki je tudi tu pokazal precej domiselno, zaradi česa pravilica »slikanica in tradicionalna knjižnica, je pa s posebnim tehniko odpiranja, zlasti pa z velikimi, malce analitičnimi risbami, verjetno prezahtevna za povprečnega mladega bralca.

Zorman je »Storžkovo popoldne« postavil v svet, ki ga rojeva otrokova samota, izvirajoča iz preobremenjenosti staršev ali celo njihove nezainteresiranosti za otroke: ko le-ti ostanejo sami, zaživijo predmeti in igrače, znajdejo se v dozdnevno srečnem, kajpada sanjskem sožitju z njimi... Ob tej motivni raznolikosti pa vendar le kaže, da domači avtorji v minulem mesecu večinoma niso pokazali več kot povprečni pishni zmogljivosti, se pravi, niso izpovedali ali opisali resničnosti v njenem presenetljivem otroškem ali mladinskem vidu. Ob tem ni opaziti toliko moraliziranja kot medlosti jezikovnega značaja, ki pa je lahko prvo merilo izvirnega, svojrskega doživljanja.

V tej zvezi je verjetno zanimivejša delo »Dogodivščine mravljičnice Ferdinandove« (prevod J. Mušič), ki sicer jezi-

kovno prav tako ni novatorsko, toda v knjigi je navzven ena navadno vselej do fabuliranja; mravljičnjak Ferdinand med živalskim svetom doživlja celo vrsto nevarnih, vednih, resnih ipd. pustolovščin, pisec je okoli njega nanzal nič koliko razburljivih prizorov, dasi je, vstricno, verodoljnih ponudil tudi nemalo moralnih nauk. Toda neglede na to knjiga v marsičem ustreza mladi radovednosti po svetu in knjigah. Dodati je treba, da vsebuje tudi originalne ilustracije, ki ponekod vsekar presegajo splošno raven domačih ilustratorjev.

Kakšen je torej, še enkrat, rezultat naporov mladinske piščičarje avtorjev, kakor se je manifestiral v tem naključnem izboru? Najprej ne more biti dvoma, da na Slovenskem izhaja množica knjig za mlade, toda napisane so tradicionalno strogo, brez svojrsnega eksperimentiranja in svojevrstne igre. Če torej kdo tarna, da mladinski knjižni trg obvladujejo slabi stripi, plaža itd., potem je treba tudi reči, da je temu pogosto kriva mladinska literatura sama, saj pogosto (če ne uopustevamo redkih izjem) obnavlja konvencionalne pripovedne sheme. Zdi se, da je na podobnem nivoju tudi ilustracija, na nivoju, ki ga je tokrat nemara presešla le M. Vovk-Stih s svojo opremo slikanice »Nevaskanje potovanja A. Škerlove.

J. HORVAT

Smučči čakajo — ni dovolj snega

Kakšne so možnosti za smučarske počitnice v Bohinju, Kranjski gori, na Bledu, Starem vrhu in na Golteh — Kam lahko grede tisti, ki še niso rezervirali postelj in miz — Kje lah ko dobite smučči, čevlje in drsalke?

LJUBLJANA, 3. jan. — Obeta se nam smučarska sezona z napako: ni dovolj snega. Vendar smo danes podatke za ta članek zbrali v dobri veri, da bo snega zdaj zdaj zamedlo dovolj in bo lahko slovenski zimsko turistični stroj delal s polno paro. Iskali smo prosta mesta za zimске počitnice, tako za odrasle kot za otroke, in imeli v mislih predvsem tiste, ki še niso rezervirali penzionov in smučarskih izletov, ki še danes tuhtajo, kam bi se podali v naslednjih tednih.

Poglejmo najprej v Bohinju, v Transturištvu dolinske hotele Belvue, Jezero, Zlatorog in Pod Voglom. Povsod je dovolj prostora. Ski hotel na Voglu pa je od 28. I. do 2. II. zaseden. Zlasti je zanimiv Transturištvu turistični paket, ki od 15. 9. do 5. II. velja v dolinskih hotelih 124 do 164 dinarjev, v Ski hotelu pa 148 do 174 dinarjev.

V Bohinju p-njva tudi Savica paket, ki sicer v dneh od 5. do 14. januarja in od 6. februarja do 25. marca. Stane 110 do 140 dinarjev.

Omenimo naj še en zanimiv paket. To je kombinacija: zasebna turistična soba z zajtrkom — hrana v Transturištvu hotelih — sistem žičnice na Voglu, ki velja 128 do 143 dinarjev za dan. Prosto-ra v zasebnih sobah je dovolj. Rezervacije za vse pakete sprejema Turistično v Bohinju (telefon 76-370).

Cene za smučanje na Voglu so naslednje:

Dnevna karta med tednom 50 dinarjev, ob koncu tedna 60; dvodnevna 100 dinarjev, 7-dnevna 750 dinarjev. Tedenska smučarska šola (6 x 2

iri na dan) stane 550 dinarjev. Sicer pa stane ura smučarske šole za osebo 60, za dve osebi 40, za 3 osebe 30 in za 4 osebe 25 dinarjev.

Na Voglu se lahko podajo tudi tisti, ki so brez osnovne smučarske opreme. Lahko si jo sposodiš v Kompasovem hotelu Stane Zagar, v Mladinskem domu in v Ski hotelu za ceno 20 do 30 dinarjev za komplet (smučči, palice, čevlji) na dan.

V prvem mrazu bodo prišli tudi drsalciše pod Skalco. Sposojnina za drsalke velja 10 dinarjev na dan.

Najcenejše smučiče v Sloveniji

Med šolskimi počitnicami bo vodstvo osnovne šole v Bohinjski Bistrici organiziralo smučarske tečaje za otroke. Cene še niso znane, bodo pa je obetalo malo debelejšo odelo.

Tudi na Bledu je za smučarske počitnice dovolj prostora, razen za čas okoli šolskih počitnic (od 20. januarja do 5. februarja), ko so na

Bledu ležišča še skoraj rezervirana. Za ta termin pripravljajo na Bledu takojšnje rezerviranje.

Transturist pa razpolaga s 120 zasebnimi posteljami, ki stanejo okoli 33 dinarjev. Cena polnih penzionov se suče od 80 dinarjev v izletniškem domu Ribno oziroma 86 dinarjev v Park hotelu do najdražjega (145 dinarjev) v Golfu. Domači gosti imajo 20 odstotkov popusta.

Blejski gostje se po večini smučajo na Zatniku. Za skupinske prevoze svojih gostov bodo poskrbeli hoteli sami, na razpolago pa je tudi redna avtobusna linija. Sicer se Zatnik poveže z najnižjo ceno za dnevno karto v Slogovnici — 30 dinarjev, ob koncu tedna 45 dinarjev. Dnevna karta pa velja 100 dinarjev.

Danes je na Zatniku bilo 25 cm snega, medlo sneženje pa je obetalo malo debelejšo odelo.

Za smučarske šole veljajo iste cene kot na Voglu. Smučarsko opremo si lahko sposodiš v hotelih Toplice, Krim, Golf in Jelovica

po naslednjih dnevni cenah: 30 din za smučči in palice, 10 din za čevlje in 10 din za sanke.

V slabih snežnih dneh nudi Bled svojemu zimskemu gostu nadomestilo. To je predvsem kopanje, savnanje in masaža v Golfu in Toplicah, vožnje z izvoščiki (pot okoli jezera stane 70 din) in ježa konj pri spojevalcih Rusu in Frčeru (60 din na uro).

Prijave sprejemajo hoteli sami ali Generalturistova poslovalnica na Bledu (telefon 77-234).

Poceni pri zasebnikih

Zaradi slabih snežnih razmer je tudi v Kranjski gori dovolj prostora, zlasti v turističnih sobah, ki veljajo od 33 din navzdol. Smučanje je nekoliko dražje kot na Zatniku, tedenska karta stane tu še cene smučarske šole vsklajene s cenami na Voglu. Omenimo naj nočno smuko do 23. ure, kopanje in savnanje v Leksu in Larixu, ki velja 20 din na uro.

Sposojnine za smučarsko opremo, so pra takoj višje. V Larixu. Prisanku in ob bližnji si lahko sposodiš smučči po 50 dinarjev na dan, čevlje po 30 dinarjev. Vendar po hitite, kajti te opreme skoraj vedno zmanjka.

Nekoliko boljše so razmere

na drsalcišču: vstopnina velja 5 din, sposojnina 10 din. Drsalnih čevljev imajo dovolj.

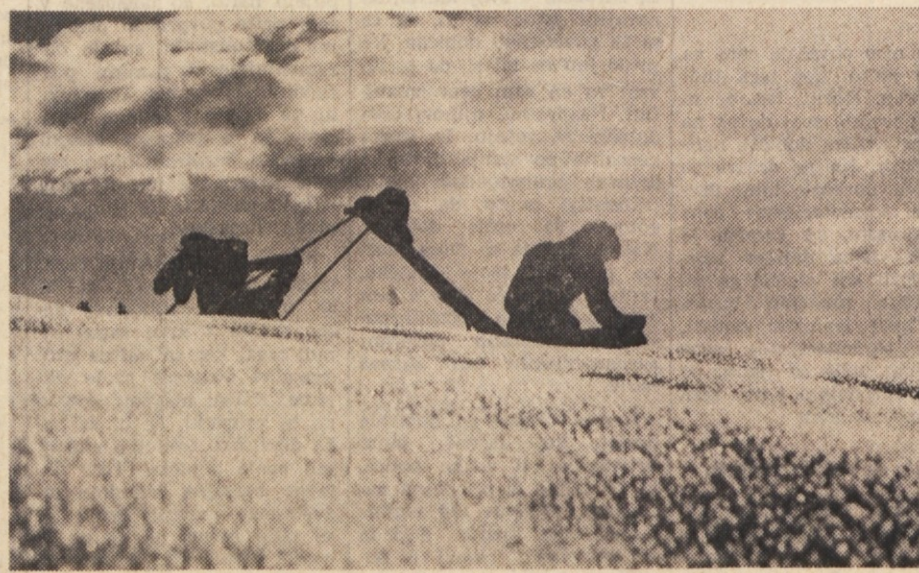
Trenutno obratujejo tri vlečnice, vendar snežne razmere niso najbolj ugodne.

»Ski boom« na Golteh

Ce boste zelo pohiteti, boste ujeli še kakšno prosto sobo na smučarskem centru Golte nad Mozirjem. Tu so na voljo stara planinska ko-

ča, imenovana Mozirska koča, hotel Golte in njegove dependance.

Cene penzionov se gibljejo od 75 dinarjev v Mozirski koči, 90 v dependansah hotelu, 110 ali 130 v hotelu, Penzionski gosti, ki ostanejo na Golteh od 7 do 10 dni, si lahko za ta čas nabavijo karto za ves sistem vlečnic, vključno gondolsko vlečnico iz doline za 200 dinarjev. Sicer pa stane na Golteh dnev-

SMUKA NA SONCU — Za zdaj le še sanje.

Foto: Janez Zrnc

To pa je za 50 odstotkov več v primerjavi s prvim polletjem 1972. Žal, sta med vzroki požarov največkrat ne previdnost in malomarnost v primerih ko ognjeni zublji uničujejo tovarniške obrate bodisi druga gospodarska poslojpa za gozdove, motorna in železniška vozila itd. Škoda je največkrat ogromna, v veliki nevarnosti pa so tudi človeška življenja.

Tako je na primer požar v sarajevski športni dvorani Skenderiji, ki je nastal iz malomarnosti, terjal dvojce življenj. Pri nedavnem požaru v Ljubljani (Igriška ul.) pa sta mladi zakonika par šla smrti pogumna sestanov. In še bi lahko naštevila...

Škoda, ki jo povzroče požari je v večini primerov zelo velika, prenekaterekrat pa tudi ogromna, tako ki lahko prizadene celotno kolektiv, posledice pa čuti tudi širši krog občanov. Od 1071 požarov v naši republiki v letu 1972 jih je bilo 490 na družbenih objektih, v 581 primerih pa so plameni uničevali zasebna poslojpa in drugo imovino. Skupna požarna škoda je po podatkih RSNZ znašala 28.621.000 din. Kar 345 primerih je požar nastal zaradi nepazljivosti in malomarnosti. Presenetljivo in za

skrbiljujoče pa je, da je kar v 112 primerih povzročilo požar varjenje. Gasilci prostovoljnih in poklicnih enot so predlanskim posredovali pri 970 požarih, stokrat pa je go-relo, ne da bi jih kdo o tem obvestil. Zgodilo pa se je tudi, da so bili gasilci o požaru obveščeni pa zaradi nedostopnega terena (gozdni požari) niso mogli posredovati.

Nevarni »svarilci«

Toda zakaj varilci povzročijo toliko požarov za večkrat neposredno škodo, saj je na poslednjem v nevarnosti tudi njihovo življenje? Na to vprašanje je Boris Lenarčič, vodja oddelka za požarno varnost pri RSNZ odgovoril takole:

Varjenje je specializiran poklic, toda z njim se bolj ali manj ukvarja domača vsa kovinska stroka, v kateri je zaposlenih približno 80.000 delavcev. Izlošnih varilcev je približno 8.000, zato se ni za čuditi, da je ravno nestrokovno varjenje vzrok mnogih požarov. Toda marsikje je prišlo do požarov zaradi varjenja navzle tem, da ga je opravljali poklicni varilci, ob katerem je bil nad nevarnostjo tudi gasilec. Tako je bilo na primer tudi v Laškem, ko sta bila tako

varilec kot gasilec — oba z gasilnim aparatom brez prave moči ob silovitem izbruhu plamena.

Milan Vrhovec, načelnik operativnega štaba pri GZS trdi, da bi morali biti varilci bolj seznanjeni z nevarnostmi, ki groze ob varjenju v raznih situacijah. Pri varjenju bi morali zaščitne ukrepe še bolj usostri, tako da bi ob nastanku požara le-tega nemudoma zažadili varilci sami, sicer je prepozno. Zakon o požarnem varstvu — pravi Milan Vrhovec — jasno opredeljuje naloge upravnih organov, ki so pristojni za požarno varnost. Gre namreč za ukrepe, ki jih mora jo izvajati delovne organizacije, se zlasti tiste, ki imajo opraviti z nevarnimi snovmi.

Niz delovnih organizacij je, ki bi morale imeti organizirano službo požarnega varstva pa le-te, take kot to predpisuje zakon, še do danes nimajo. Industrijsko gasilstvo je treba postaviti na boljše temelje kot jih ima ta čas. Predvsem so potrebni taki strokovni kadri kot jih terja moderna tehnologija in z njo v zvezi tudi gasilska služba. Skratka, preventivno nadzorstvo s strani samopopravnih organov v delovnih organizacijah je še marsikje slabo ali pa ga sploh ni.

D. KURET

Istočasno teče tudi nadaljevalni smučarski tečaj pod istim pogoj. Cena prvega kot drugega tečaja je 250 dinarjev. Za tiste, ki lahko pridejo na smučišče pravčasno, je to zelo ugodna prilžnost. Smučarski učitelj vas pride na uro komaj dobrih 12 dinarjev, kar je zelo poceni. Dvodnevni izpopolnjevalni tečaj traja šest ur. Vsako soboto od 10.30 do 12.30 polne od 14. do 16. ure. Nadaljevanje je nedeljo od 10. do 12. ure. Cena tega tečaja je 150 dinarjev, kar tudi ni pretirano drago.

Za smučarje, ki do Starega vrha nimajo več kot dobro uro vožnje, so zelo privlačne popoldnevne karte, ki stanejo med tednom 40 dinarjev. To daje možnost, da človek lepo konča službo, nekaj malega poje in se odpreje na Stari vrh. Ker ni treba zapravljati časa z gondolo in ker je proga osvetljena do 20. ure, se da nasmučati do mile volje, ne da bi izgubili delovni dan. Pa še gneča pred vlečnicami je med tednom manjša.

PROTISLOVJA V ODNOSIH JUŽNOVIETNAMSKIH POLITIČNIH SIL

Izmenjava civilnih ujetnikov ob hujskanju predsednika Thieua

Južnovietnamski predsednik grozi z napadi na področja osvobodilnih sil - Krepitev »tretje komponente«

PARIZ, 4. — Na 35. seji medvietnamske posvetovalne konference je podpredsednik delegacije začasnih južnovietnamske revolucionarne vlade Ding Ba Thi izjavil, da je nesmiselno skušati prepričati ljudi glede možnosti sporazuma o dolocitvi dneva ljudskih volitev v Južnem Vietnamu, če se upošteva izjava Van Thieua z dne 29. decembra, ko je južnovietnamski predsednik izjavil, da ne bo prišlo do splošnih volitev.

Ding Ba Thi je v svojem govoru obožl Van Thieu, da se dela norca iz pariskih sporazumov 27. januarja lanskega leta ter iz skupnega sporočila 13. junija lani.

Na današnji seji sta se obe stranki medsebojno oboževali zaradi hudih

oni sedaj na oblasti. Južnovietnamski predsednik je poudaril, da mora sajonske sile preprečiti ofenzivno nasprotnikov. Iniciativo pa naj bi imeli južni Vietnamci. »Tistega dne, ko bodo komunisti — je dejal Van Thieu — pripravljani da se pogajajo v miru, o premirju in o volitvah, bomo prenehali to svojo dejavnost, in sicer v istem trenutku, ko bodo to storili tudi oni.

V nadaljevanju svojega govora je Van Thieu še omenil, da se je pčložaj na podeželju zelo poslabšal, ter je celo trdil, da le za las ni prišlo do komunistične ofenzive. Južnovietnamski predsednik trdi, da je bilo že prej v Južnem Vietnamu 300 tisoč severnih Vietnamcev in da se jim je sedaj pridružilo še drugih sto tisoč. Nadalje je izjavil, da so severni Vietnamci poslali na Jug 600 tankov in 600 topov ter da so popravili letališča in velike strateško pomembne ceste.

Vsa ta navajanja južnovietnamskega predsednika so seveda zelo enostranska. Resnica je verjetno zelo drugačna. Van Thieujeve napovedi glede napovedovanja vojne izvirajo najbrž iz težkega gospodarskega, družbenega in političnega položaja južnovietnamskega vladajočega razreda. Vedno bolj se krepijo namreč v Južnem Vietnamu politične sile, ki ne spadajo v okvir južnovietnamskega obojidelnega gibanja (začasna revolucionarna vlada), temveč so popolnoma samostojne ter v opoziciji z Van Thieujevim gibanjem »tretje komponente«, ki ji nacelejuje znana pravica N. Go Ba Than, ki so jo osvobodili 21. septembra po dolgi gladovni stavki. Zelo verjetno se Van Thieu boji, da se v Južnem Vietnamu gradi zelo močna opozicija, ki bi združevala komuniste in nekommuniste v široki fronti, ki bi utegnla omajati same temelje njegovega režima.

V teh razmerah, ko Van Thieu napoveduje nekažno križarsko vojno proti južnovietnamski revoluciji, narni vladi je razveselje vsaj dejstvo, da bodo v kratkem začeli spet osvoboditi civilne ujetnike. Ta operacija naj bi se zaključila do vietnamskega novega leta (Feč). Iz Saigona sporočajo, da so vojaški predstavniki začasne revolucionarne vlade in saigonske vlade sprejeli sklep, da bo nadaljevali z izmenjavo ujetnikov, ki so jo prekinili v juniju lani. Sporazum sta stranki sprejeli danes. O-

pozoriti pa je treba, da je treba urediti še nekaj postranskih težav.

Požar pri Abu Rudeisu plamti z vso silo

TEL AVIV, 4. — Požar v podmorskih petrolejskih vrelcih pri Abu Rudeisu plamti z vso silo. Tehniki menijo, da bodo lahko le s težavo nadzorovali požar. Bolj verjetno je, da bodo morali razstreliti vrelce z dinamitom. Zaradi toplote se je velika plavajoča platforma, na kateri so bili stroji za vrtnje raztopila kot maslo. Kaže, da je poskodovana tudi podvodna kanalizacija.

Včeraj so predstavniki srbskega izvršnega sveta položili vence na kraj, kjer je pred sedmimi leti izgubil življenje pod predsednik jugoslovanske vlade Boris Kraiger

PO PISANJU UGLEDNEGA LONDONSKEGA LISTA »TIMES«

Muamar Gedaft naj bi finansiral palestinske teroristične skupine

Libijski premier naj bi tudi odredil teroristično akcijo na letališču v Fiumicinu

LONDON, 4. — Ugleadni londonski časnik »Times« je objavil danes obširno poročilo svojega posebnega poročevalca iz Kuavtja, ki trdi da libijski premier Gedaft podpira mednarodne teroristične skupine z denarjem, ki ga služi s prodajo petroleja. Gedaft naj bi finansiral tudi akcijo komandosa, ki je odgovoren za pokol na rimskem letališču Fiumicino.

Časnik britanskega lista navaja kot vir informacij vladne kувajtske kroge in belgijsko obveščevalno službo. Po teh informacijah naj bi Gedaft podpiral teroristične skupine, ki delujejo v raznih afriških in bliznjehzvodnih državah, pa tudi libijske vlade in predvsem major Almunir Huni, šef libijske obveščevalne službe. Britanski list povzema tudi vest, ki jo je pred časom objavil neki bejrutski časnik in sicer, da je bila akcija terorističnega komandosa naperjena proti ameriški vojni letalnici Kissingerju. Po posegu libanonske vlade, ki je ukazala pilotu Kissingerjevega leta-

la, naj pristane na nekem vojaškem letališču namesto na bejrutskem civilnem letališču, je naklep spodletel. Šele nato naj bi Gedaft ukazal napad na rimsko letališče.

Britanski list nato poudarja, da po informacijah iz bruselskih krogov je skupina, ki je odgovorna za pokol na rimskem letališču, delovala po nalogu libijskega predsednika. Šlo naj bi za skupino, ki si je nadelala ime Nacionalistična mladina za osvoboditev Palestine in ki naj bi sestavljali odpadniki raznih uradno priznanih palestinskih organizacij. Skupino naj bi vodili člani libijske vlade in predvsem major Almunir Huni, šef libijske obveščevalne službe. Britanski list povzema tudi vest, ki jo je pred časom objavil neki bejrutski časnik in sicer, da je bila akcija terorističnega komandosa naperjena proti ameriški vojni letalnici Kissingerju. Po posegu libanonske vlade, ki je ukazala pilotu Kissingerjevega leta-

la, naj pristane na nekem vojaškem letališču namesto na bejrutskem civilnem letališču, je naklep spodletel. Šele nato naj bi Gedaft ukazal napad na rimsko letališče.

Vse kaže, da je akcija terorističnega komandosa na rimskem letališču povzročila ostre spore med raznimi skupinami organizacije za osvoboditev Palestine. Kot je znano so se teroristi predali kuvajtskim oblastem, ki so zavrnile zahtevo italijanske vlade, naj jim izročijo teroriste. V tej zvezi libanonski list »Al Anvar« piše, da je Jaser Arafat prošil dve arabski državi za dovoljenje, da bi na njem ozemlju sodili teroristom. Načelnik skupine Saika, ki je tesno povezana s sirjsko vladno stranko Baath, Zuhair pa je poudaril, da bi moralo teroristom soditi kuvajtsko sodišče, ker da komisija, ki jo je imenoval palestinski gibanje, nima pravice voditi preiskave o delovanju terorističnega komandosa. Kaže, da bo zaključek sporov ta, da se bodo teroristi verjetno izmazali brez posledic.

Farnesina o zadevi Gedaft-«La Stampa»

RIM, 4. — V zvezi s člankom, ki ga je včeraj objavil rimski tednik »L'Espresso«, da je libijski premier Gedaft zahteval odslavitelji direktorja turškega lista »Stampa« Arriga Levija, je italijansko zunanje ministrstvo poudarilo, da bo zadeva rešena v okviru prijateljskih odnosov z arabskimi državami in po diplomatskih kanalih.

Senator Vittorelli, član vodstva PSI, pa je v tej zvezi poslal zunanjemu ministru nujno vprašanje, v katerem zahteva obširno in dokumentirano poročilo o dogodku. Libijski veleposlanik v Rimu pa je poudaril, da je bil članek »Stampa« sama »gola laž« in da je zato libijska reakcija upravičena.

MOSKVA, 4. — Sovjetska zveza bo poimenovala po pesniku Pablu Nerud tanker, ki ga bo na SZ zgradila neka jugoslovanska ladjedelnica.

Umrla je zadnja priča skrivnostne zadeve Dominici

Skoraj četrto stoletja je prikrivala resnico o umoru britanskega znanstvenika Johna Drummonda in njegove družine - Podobnosti s primerom Cartland

MARSEILLE, 4. — Včeraj je v 94. letu starosti umrla Marie Dominici, edina priča, ki je znala kdo je v noči med 4. in 5. avgustom 1952. leta pobil družino Drummondovih: se mladeža, a že znanega znanstvenika sir Johna, njegovo ženo, njegovo hčerko Elisabeth. Jutri bo pogreb priletne ženke, ki bo počivala ob svojem soprogu Gastonu, moškemu, ki jo je zatiral dobrih 50 let.

Z njeno smrtjo je izginila edina priča, ki bi lahko razkrila zadevo Dominici, skrivnost, ki jo francoski policisti niso razvozli v dobrih 21 letih. Marie ni govorila med preslikavo, prav tako ni spregovorila po močvi smrti. Sedaj, ko tudi nje ni več, bo zadeva Dominici ostala za vedno skrivnost.

Pokol Drummondovih je bil dobro

desetletje v ospredju francoske črne kronike. Kot se bodo naši bralci morda še spominjali je neznani morilec napadel Drummondove, ki so tabornili v bližini farme Dominicijevi, ponoči: policija je našla trupla sira Johna in njegove žene Ann prerešani s svinčenkami, malo Elisabeth, ki je skušala zbežati, pa je morilec pobil s puškinim kopitom. Deklece je po dolgih urah boja s smrtno izidilno potjo jutru, malo pred prihodom policije.

Preiskovalci so takoj osumili Dominicijeve barbarskega umora. To da kdo je bil žolčinec? Nasilnež Gaston? Kdo od njegovih devetih sinov? »Ovčihda shrdlueta cmfwypeta amre

Pravilni odgovor bi lahko dala le Marie, ki je malo pred prihodom o rožnikov oprala okrvavljeno obleko

LONDON, 4. — Britanska vlada je odločila, da bo sodila štirim teroristom, ki so vtihtopili orožje na angleško ozemlje. Po poročanju londonske policije naj bi šlo za skupino maroških gverilcev, ki so imeli v načrtu napad na maroško veleposlanstvo v Londonu.

BRUSELJ, 4. — Belgijska policija je danes sporočila, da je izsledila na sirske veleposlanstvu vrsto prisilskih naprav. Po pisanju bruselskih časnikov, naj bi šlo za akcijo izraelske obveščevalne službe.

MOSKVA, 4. — Banka za investicije gospodarske organizacije vzhodnih držav je v tem mesecu ustanovila poseben sklad milijarde rublov za pomoč državam v razvoju.

MADRID, 4. — Špansko notranje ministrstvo je začelo postopek za odslavitelji petih obšinskih svetovalec, ki niso prisostvovali žalni maši za Carrera Blanca.

PARIZ, 4. — Nenavaden sindikalni spor v Franciji: trideset marsejskih težakov stavka, ker noče imeti stalne zaposlitve in se raiši javi vsako jutro v pristojnem uradu, da dobi delo iz dneva v dan.

POSLEDICE ARABSKEGA BOJKOTA DOBAV PETROLEJA

Svet pred izbiro energetskih virov

Pomembna izjava predstavnika OPEC
Strogo omejevanje potrošnje na Zahodu

BRUSELJ, 4. — Energetska kriza v zahodni Evropi postaja vedno bolj občutna. Belgijske oblasti so sklenile, da ne bo dovoljen promet z avtomobili 13. in 27. januarja. Dovoljen je le promet v nedeljah 6. in 20. januarja. Ta ukrep je povezan z določenim izboljšanjem stanja na področju dobav naftnih proizvodov zaradi nedavnih sklepov arabskih držav, ki so praktično ukinile embargo petroleja na škodo Belgije, ker jo smatrajo za »prijeteljsko« deželo. Belgijska vlada pa ni sprejela nobenega ukrepa glede ostalih oblik potrošnje energetskih virov. Ti ukrepi, ki zadevajo omejitve hitrosti na cestah, znižanje potrošnje električne energije, znižanje ogrevanja v poslopih itd., bodo ostali nespremenjeni v januarju.

Belgijski primer kaže, da se je nekaj spremenilo v odnosih med arabskimi državami in Belgijo ter mogoče celo z Nizozemsko. Ne gre tu za uradne nastope, temveč le za zakulisne poskuse, da bi v najkrajšem času prišlo do rešitve izredno hudega vprašanja preskrbe zahodne Evrope in še posebej Nizozemske, z nenadomestljivimi sredstvi, kot so nafta in njenih proizvodov.

Morda je zelo pomembna vest, ki je prišla z Dunaja in ki jo je posredoval šef tiskovnega urada Organizacije držav izvoznice petroleja (OPEC) Abdul Kubbah. Arabski predstavnik je dejal, da bodo države, ki proizvajajo petrolej odgovorile pozitivno na predloge predsednika Nixona za rešitev energetske krize, če bodo ti predloži pozitivni. Nadalje je izjavil, da je OPEC pripravljena financirati raziskave drugih energetskih virov, različnih od petrolejskih. Prihl pa je: »Ne nameravam zadušiti gospodarstva zahodnih dežel. Pomagali bomo Zahodu pri iskanju drugih virov energije, toda če bi Zahod nastopil združeno proti nam, bi bile posledice porazne.

Ta izjava je precej meglena, saj daje slutiti, da se arabski svet zaveda nevarnosti, da bodo na Zahodu začeli iskati drugačne vire energije, kot je tista s katero razpolaga Bliznji vzhod, ki je danes posredno povzročil hudo krizo v svetu.

Da so arabske države v precepu dokazuje verjetno tudi mnoge porazne surove nafte nekaterih arabskih proizvajalcev petroleja, celo Nizozemski. Baje je prišlo do pogajanj med nizozemskimi diplomat-skimi oblastmi v neki srednjeevrop-

ski državi. Zato so v nekaterih krogih izrazili mnenje, da »vse arabske dežele ne upoštevajo bojkota proti državam, ki so na seznamu sovražnikov arabskega sveta«.

Kljub temu se v vseh zahodnih državah vključno z ZDA in nekaterimi drugimi latinsko-ameriški državami gre po poti omejevanja potrošnje naftnih proizvodov in drugih oblik virov energije. V ZDA je javnost sprejela z nezadovoljstvom vladne ukrepe. Predvidevajo, da se bo dvignila cena bencina in drugih naftnih proizvodov.

Angolski partizani uničili portugalsko vojaško oporišče

KINSASA, 4. — Zambijska tiskovna agencija AZAP poroča, danes, da so angolski partizani prejšnji mesec uničili portugalsko vojaško oporišče Kintengo v tej državi. V napadu na oporišče so ubili 56 sovražnih vojakov in osvobodili 1.537 angolskih jetnikov. Pri napadu so partizani izgubili enega samega moža.

Potres v Ljubljani

LJUBLJANA, 4. — Sinoci ob 23. uri in 27 minut so v Ljubljani občutili rahel potres, katerega središče je bilo na Šoškem polju, 25 do 30 km oddaljenem od Ljubljane. Potres je imel jakost treh stopenj po Mercalijevi lestvici. Občutili so ga tudi prebivalci Kranja, Domžal in Skofje Loke. To je bil v zadnjih 14 dneh že drugi potres. Zadnji je bil 21. decembra s središčem v Polhograjskih Dolomitih. Obkraj je šlo za lažje primere, brez škode.

PARIZ, 4. — Val bombnih atentatov je povzročil danes ponoči precejšen preplah na Korziki. Teroristi so se znesli nad nosilnimi stebri daljnovidov, javnimi in zasebnimi stavbami v Bastii, Ajacciu in Ghisonacci. Materialna škoda ni velika in na srečo ni bilo ranjenih.

CIUDAD MEXICO, 4. — Ropari so danes ponoči smrtno ranili z britnivo 17-letnega nogometaša Jesusa Becerro Meno, igralca mehiške amaterske reprezentance, ker je skušal braniti nekaj ljudi, ki so jih nepridipravi napadli.

EMANCIPACIJA

Newyorške oblasti so odstranile še eno pregrado s poti emancipacije žensk: od marca dalje bodo tudi predstavnice nežnega spola lahko začele novo kariero občinskih uslužbenk, kariero, ki je bila doslej rezervirana le moškim: občinski smetarji.

Newyorško odborništvo za zdravstvo se je tako prilagodilo državnemu zakonu, ki prepoveduje kakršnokoli diskriminacijo do žensk. Če je bilo rešeno načelno vprašanje, pa je ženskam praktično še vedno zaprt pot v novo službo. Izbrini test, ki ga prepisuje nov pravnik, ki je za ženske tako strog, da ga bo le malokateri zmogla. Za kaj gre? Kandidatke bodo morale prečeti progno čez dvanajst dni v točno določenem času s posodo za smeti težko 25 kg v rokah, ne da bi prevrnile ovire, ki jih bo posajala izpitna komisija. Nato jih bodo izbirali še po številu posod, ki jih bodo lahko zložile na določenem mestu preden se bodo zgrudile od utrujenosti na tla. Zadnja preizkušnja pa sestoji v tem: v 70 sekundah bo morala kandidatka dvigniti na mizo vsaj trikrat 45 kg težko posodo, za smeti.

Bo že res, da se ženska mora emancipirati, a kdo bi vzel za ženo hrusta, ki je zmagal na takem natečaju? Če ji kaj ne gre po godu te lahko še pretepe, tako da si ves črn. Bi vi tvegali?

ELEGANCA

»Princesa Ana se oblači tako slabo, da je videti ob nje« tudi njena mati elegantna ženska. In to ne terja malo truda!« Tako je izjavil znani modni »designer« Blackwell, ki vsako leto sestavlja lestvico najslabše obločenih žensk na svetu. V lestvico je umetnik letno vključil tudi znanega popevkarja rock glasbe Davida Bowiea. Napačno? Nikakor ne. »Če se oblači po žensko — pravi Blackwell — zakaj ga ne bi vključil v žensko lestvico?«

prekrškovi premirja. Južnovietnamski predstavnik Phong je ponovno zahteval, naj se iz Južnega Vietnamu u maknejo severnovietnamske čete. Ding Ba Thi pa je v svrje strani zahteval naj južnovietnamske čete prenehajo z napadi na področja, ki jih kontrolira južnovietnamska revolucionarna vlada in naj se sajonske čete umaknejo na položaje na katerih so bile 17. januarja 1973.

Prevladuje splošno mnenje, da se obe delegaciji nista premaknili pri svojih zahtevah niti za ped ter vztrajata pri svojih prejšnjih stališčih. Nekateri opazovali menijo, da bi prišlo do rešitve iz tega položaja samo, če bi se Američani in severni Vietnamci sporazumeli glede nadaljevanja pogajanj med obema južnovietnamskima strankama.

Ta domneva pa je seveda v precejšnji meri odraz prepričanja južnovietnamskih uradnih krogov ter njihovih ameriških zaveznikov, da se ne more priči do sporazuma zaradi intervencije severnovietnamske vojske v Južnem Vietnamu. Ta domneva pa je precej zvezi iz trite, ker južnovietnamsko osvobodilno gibanje predstavljaja samostojen činitelj v boju za preobrazbo celotnega Južnega Vietnamu.

Južnovietnamski predsednik Nguiem Van Thieu je danes zahteval, naj vojska nastopi v pokrajinah, ki jih kontrolirajo osvobodilne sile. Predsednik je celo dejal, da se je vojna, kar se tiče oboroženih sil, ponovno začela.

Po podpisih pariskega sporazuma, to katerega je prišlo pred enim letom, se je zgodilo prvič, da je južnovietnamski predstavnik napovedal vojaške nastope v pokrajinah, ki jih kontrolirajo osvobodilne sile. V tej zvezi je Van Thieu na vojaški proslavi, ki je bila v Cam Thonu, dobesedno izjavil: »Ne moremo dovoliti komunistom, da bi se dokopali do položaja, kjer bi bila varnost na njihovih področjih zagotovljena do take mere, da bi lahko napadale naše in strukture. Takšno dejavnost morali izjaviti mi, ne samo na naših področjih, temveč tudi tam, kjer so

ISTEGA DNE JE SPDLETET FAŠISTIČNI ATENTAT NA BRZEC TURIN-RIM

Rognoni in pajdaši zasnovali širokopotezni teroristični načrt za 7. april lanskega leta

Čudna pot pisma, ki ga je bombaš Azzi pisal iz genovskega zapora svojemu šefu Rognoniju

MILAN, 4. — Vse kaže, da so fašistični prevratniki imeli v načrtu še vrsto drugih atentatov za 7. april lani, ko je Nicu Azziu eksploziviral v rokah peklenjski stroj na brzcu Turin - Rim. Govori se celo, da so imeli v načrtu širokopotezno bombasko akcijo na vlake, ki naj bi bila uvod v incidente 12. aprila v Milanu, v katerih je bil ubit policijski agent Antonio Marino.

Kot smo svoj čas poročali je Nicu Azzi po nalogu vodstva skupine »La Fenice« miniral brzovlak Turin - Rim. Morilski naklep je spodletel, ker je bombaš zaradi tresljajev vlaka predčasno vklopil detonator, ki mu je eksploziviral v rokah. Dokazano pa je, da so imeli fašisti v načrtu pravecati pokol, hušji od pokola na Trgu Fontana. Preiskovalci so ugotovili, da je bila naprava za temiranje peklenjskega stroja naravnana tako, da bi bomba eksplozivirala pod predorom nedaleč od Genove in izkušnja je že večkrat pokazala kako tragične posledice imajo eksplozije in požari na vlakih pod predori.

Preiskovalci so ugotovili (vest sicer ni uradno potrjena), da so fašistični bombaši skovali prevratniški načrt po zaslišanju Azzija, Maura Marzorattija in Francesca De Mina, ki so oboženi atentata na brzec Turin - Rim. Skovan naj bi bil podoben načrt za atentat na brzec Turin - Benetke in morda še na druge vlake. Zakaj so opustili naklep? Na vprašanje še ni odgovora, ker je preiskava še v teku. Kaže pa, da bo preiskovalni sodnik v kratkem zaključil preiskavo o propadlem atentatu na brzec pri Genovi in bo poslal pred sodišče Azzija, Marzorattija, De Mina in Rognonija zaradi poskusa pokola.

Vzrok preokreta v preiskavi, ki je privedla do omenjenih rezultatov, je pismo, ki sta ga pred časom dobila milanski sodnik Frascherelli in namestnik državnega pravilnika Viola, ki vodita preiskavo o umoru agenta Marina. Pismo je Azzi poslal v začetku julija svojemu šefu Rognoniju (le-ta je pravčasno pobežnil v Švico preden ga je dosegla roka italijanske pravice). V njem se Azzi opravičuje in zavrača obožbo, da je izdal

stranko. Poudarja, da je priznal preiskovalcem le to, kar je bil prisiljen priznati, in namiguje, da bi lahko sedaj v luknji tudi marsikateri debela riba, če bi bil povedal vse kar je znal o črni mreži.

Pismo je bilo naslovljeno Rognonijevi ženi Anni Cavagnoli. Oktobra, dva meseca potem ko ga je Azzi napisal in odposlal, ga je nekdo spet dal v kuverto in ga poslal preiskovalnemu sodniku Frascherelliju. Kdo je bil ta? Zakaj je to storil? To so vprašanja, ki so jih razrešili včeraj. Azzi, iz katerega lahko odgovori le Azzi, izhajajoč iz teh vprašanj pa so preiskovalci baje prišli do zaključka, da je bil propadli atentat na brzec pri Genovi le del terorističnega načrta, ki so ga fašistični bombaši pripravili za 7. april.

Razprodane srečke novoletne loterije

RIM, 4. — Srečke novoletne loterije ki je povezana s popularno televizijsko oddajo »Canzonissima«, so praktično razprodane. Od dvanajstih milijonov in sto tisoč ponatisnjenih srečk so doslej prodali nekaj manj kot 12 milijonov, ostale pa bodo verjetno prodali danes in jutri. Od inkasa so odgovorni RAI in finančnega ministrstva namenili letos na gradnjo milijardo in 913 milijonov lir. Prva nagrada znaša kot vedno 94 milijonov lir, osem nagrad presega vsoto 100 milijonov, nedoločeno pa je še število tolažilnih nagrad.

Vsekakor je bil letos uspeh oddaje manjši kot lani, kar jasno dokazuje število glasovalnih dopisnic: letos so jih gledalci poslali 16 milijonov proti 20 milijonom lanskega leta.

Indii nasprotuje prekoamazonski cesti

BRAZILJIA, 4. — Po vesteh iz področja Roraima v Amazonasu kaže, da se domačini plemena Atroaris pripravljajo na vojno proti belcem. Vladni funkcionarji namreč poročajo, da so ženske in otroci zapustili nase-

Če ima potapljač brado in se potopi v ledeno mrzlem morju dobi ob povratku na suho (beri led) še kar slikovit videz

Obračunavanje med peronisti?

BUENOS AIRES, 4. — Ponoven napad proti peronističnemu voditelju: tarča teroristov je bil tokrat Felipe Romeo, odgovorni urednik peronističnega tednika »El Caudillo« in eden od voditeljev mladinskega peronističnega gibanja v Plati. Romeo se je vozil s svojim avtom v službo, ko ga je napadla skupina teroristov, ki so se razbežali, ko je mladenič odgovoril z orožjem na njihov napad.

Romeo je že tretji voditelj peronistične desnice, ki je bil ranjen v zadnjih dneh. V sredo so neznanec napadl Alejandra Giovana, načelnika tako imenovanega »komandosa Condo« , katerega je peronistična levica že večkrat obtožila gangsterstva. Pred enim tednom pa je bil v podobnem atentatu ranjen eden od najvplivnejših voditeljev peronistične desnice Venturino.

Časovno ti atentati sledijo vrsti napadov proti predstavnikom peronistične levice.